

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Levelek egy nyári őrsről.

Irja; *Pajtás.*

II.

Kedves Imrém!

Azt hiszem, nem veszed rossz néven tőlem, ha most levelem elején olyasmiről írok, a mit bizonyára még te sem láttál.

Barátom! Végig élveztem egy vihart, alig pár órája, itt, a felhők országában.

Nincs az a színház, hangverseny vagy emberileg összehozott más látványosság, a mi ennek a fenséges borzalmasságával és lebilincselő szépségével versenyezhetne és a mely akkora hatással volna az ember lelkületére, mint ez. Ha írni vagy festeni tudnék úgy, hogy ezt hűen visszaadhatnám, akkor emberfeletti dolgot végeznék; de így csak azokat a lelkemben zsongó benyomásokat próbálom visszaidézni, a melyeknek hatása alatt állok, hogy némi fogalmát adjam impreszióimnak.

Délután négy óra lehetett. Itt az örökös széljárta helyen mozdulatlan lég és tikkasztó napsütés. Az öreg Kelemen-havas kopár teteje felett derült kék égen alig észlelhető halvány felhőfoszlányok uszkáltak. Az őr egyetlen kakasa nagyokat kukorékol, a mit máskor ilyen időben nem szokott tenni.

Szétnéztem, de sehol semmi felhőzetet a már említettek kivül nem láttam. Felmentem a laktanyánk feletti hármass határoszlophoz, a hol Bukovina és Románia határa találkoznak hazánkkal. Lent a mély völgyben messziről csodás alaku nagy fehér felhők hömpölyögtek, a melyeket első látásra inkább hittem nagy füstgomolyoknak, mint felhőknek.

Mindig közelebb és közelebb úsztak felém a völgyben s fehér tömegük egymásután nyelte el a fenyvesek haragos zöldjét.

Hirtelen, mintha csak valamelyik sziklaóriásból szabadult volna elő, süvítő szélvész kerekedett s nagy esőcseppeket szórt a forró földre.

Mig sietve a laktanyáig szaladtam, teljes erejéből ki-tört a zivatar.

Zuhogott a zápor s a sötét felhőzetből egymást érte a villámlások vakító cikázása. A szélvész tördelte a fákat s a süvítő, recsegő hangzavart a mennydörgés csattogása egészítette ki borzalmasan fenségessé.

A természet e csodás színházában érzi csak az ember, hogy milyen apró semmiség a Mindenható kezében.

És míg a felhők csodás alakulatát, színeit, eddig nem látott pompáját bámultam; oly hirtelen, a mint jött, tova tűnt minden. A dörgés moraja egyre távolabb és távolabb hangzott s egyszerre derűs ragyogással kísértött a nap. . . .

Mi itt sokáig látjuk a napot s a mig nyugovóra tér, azt hiszem, bevégezhetem leveletem.

Igéretemhez híven, most a laktanyánk leírásán van a sor, azon kezdem tehát. Fából van a házunk, pajtás, teljesen, még a kilincseink is. Kivül, belül, alul, felül fenyőfából, hanem csak olyan házilag nagyolva faragott gerendákból.

A gerendák köze kívülről mohával van bedugdosva, belül pedig újságpapírral tapétázva s így a lakásunk szélcsendje biztosítva van egy nyárra. Azért mondom, hogy csak egy nyárra, mert télen át, meg kora tavasszal a madarak a mohát is, meg a tapétát tartó csirizt is kicsipegetik s az új őr embereinek előlről kell kezdeni mindent. Különben előlről kezdünk itt mi mindent minden évben.

Mikor a megszálló különítmény ide nyár elején feljön, hegyi lovakra kötözve hozza magával az ablakokat, a kályhát, égyneműt, edényeket, szóval mindent és itt napokon át csak a lakást és a berendezést csinálják. A padlásról lehordják a fakilincsre járó ajtókat, felillesztik, azután felrakják az ablakokat, hogy védve legyenek a szél ellen s csak azután fognak hozzá a részletes berendezéshez. Összerójják deszkából az ágyakat, teletömik illatos havasi szénával, mert szalmazsák nincs, s így készen van a nyugvóhely. Így rójják össze az asztalt, székeket, padot s más egyéb tárgyat, a mire szükség van. Fa ingyen kerül. A mit kivághatunk és elhasználhatunk, az a miénk.

Most nézzük belülről a laktanyát. Egy kis szűk előszobafélén át, melyben a fegyversorompó áll a töltött karabélyokkal, jut az ember a kis kamrába és a legénységi szobába; ez utóbbiból pedig az őrsirodába.

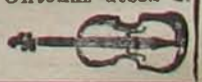
A legénységi szobában egyik társunk épen a vacsorát készíti a kis vaskályhán. Egy nagy fazékban fő a puliszkának való víz, mellette egy lábasban pedig a pörkölt hús sístereg. A szakács felgyürt ingujjban, a közismert kék csendörkötényben a puliszkához való

Első magyar vill. erőre berend. hangsz.-r-gyár honvédség, valamint a m. kir. osendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangsz.-készítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.
Ajánlja enját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszertől külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 8

STOWASSER JÁNOS

osás:ári és királyi udvari szállító.
a cs. és kir. főzős hadsereg, a m. kir. hangsz.-készítője, az Öntőház-utca 2.

tengerilisztet szítálja. Főzőasszonyunk nincs. Ilyen helyre nem is kapnánk s így magunknak kell az ételmezt elkészítenünk. Egy kis füstszag, kozmás iz számba se jön, mert a jó havasi levegőn élők között éhes az ember inkább, mint válogató. Nagy is a kelendősége minden ennivalónak. A kis kamra készlete egy-egy szállítmány után hamar megkevesbedik. Ételmet, postát havonta háromszor hoznak fel szerződéses szállítóink lovakon, zsákokba csomagolva. Hús, liszt, só, zöldség, 10—15 kenyér stb. kerül ilyenkor hozzánk s bizony, különösen a kenyér nem szokott reánk száradni. Vizünk pedig olyan van, hogy olyat sik földön soha sem ihatsz.

Most bevezetlek az őrsirodába. A szép sárgára mázolt butorzatot itt se keresd, a háziipar terméke minden. Az íróasztal egy négyszögméternél kisebb felület, épen hogy irni elfér rajta a kéz, felette egy polczon vannak sorban a szolgálati könyvek elhelyezve. Egy mosdótál, egy vaskályha egészíti ki a butorzatot.

Az irodából nézzünk most ki az udvarra, a hol az alkonyi nap bágyadt fénye mellett tanuja lehetsz, hogy kincstári tehenünket az őrs parancsnoka milyen szakértelemmel feji meg.

Nézzünk körül még az udvaron is. A laktanyaépülettel szorososan összefügg a tehenistálló s ennek fedélzetében a baromfiak éjjeli szállása. Ezt a házközösséget nehezen szokja meg az ember, mert úgy a tehen, mint a baromfiak minden mozgását hallja az ember éjjelen át. Magam is megjártam már, mert a riskánk oly hüen imitálta a záport, hogy én álmomból ébredve, kinéztem az időjárást figyelni. No de gyerünk tovább. Távolabb az udvaron egy kis veremfélének van a földbe ásva, ez a pinceszék.

Van még egy kis kertünk is, de itt a hideg idő miatt nem terem meg benne rendesen semmi. Saláta, bagyma, retek, ha megnő is, izetlen marad.

Nagyjából leirtam volna tebát a laktanyánkat, meg a belső életünkről egyet-mást. Majd legközelebb a szolgálatról is írok. Most már késő van. A friss sarjuval tömött ágyam igen hívogat a nyugovóra.

Jó éjszakát kíván igaz barátod

Józi.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Dobbal verebet...

Irtta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Az őrsök egyik legkellemetlenebb ellensége egy speciális baromfitolvaj. Egyszer-egyszer sok kárt nem okoz ugyan, de mert az a néhány darab baromfi, a mit egyszer elvisz, oly sokféle módon és oly bamar eltüntethető a nyomozó csendőr elől, hogy csak a legritkább esetben lehet belőlük bűnjelt találni, s a tettenérés esetét kivéve, igen ritkán sikerül egy-egy baromfitolvajt leleplezni.

Hefner Jakab ny. csendőrőrmester, a 80-as és 90-es évek leghíresebb nyomozó altisztje, mondta egyszer

nekem, hogy százszor inkább nyomoz bármily szenzációs kasszabetörésben, rablásban vagy vármegyékre kiterjedő jóságlopásokban, mint egy baromfitolvaj után.

És ebben igaza is volt.

Mert az említett bűncselekmények tettesei rendszerint ismert nevű és nagyobb összeköttetéssel bíró közártalmak lévén, a jó besugókkal és kiterjedtebb személyismerettel rendelkező csendőr vagy altiszt, mint a milyen ő is volt, rövidebb vagy hosszabb puhatolás mellett rendszeren mindig eredményesen nyomozhat utánok.

Baromfitolvaj azonban lehet minden subancz és minden tág lelkiismeretű szegény ember. Nem is kell neki összeköttetés. Mire a csendőség az elkövetett lopásról értesül, már vagy maga megsütötte, megfőzte és elfogyasztotta azt a pár darab lopott baromfit, vagy a közeli községek betivásárjain eladhatta. Bűnjel nem marad utána. S így a nyomozó csendőrnek az eredménytelen nyomozásokkal csak folytonos kellemetlenséget okoz és az őrsök kiderítetlenül maradt közbiztonsági zavarait szaporítja.

A csendőrnek azonban, mint minden más bűncselekménynél, úgy az e fajta lopásoknál is már a megtörtént esetekből tudni kell következtetni arra, hogy műkedvelő, azaz alkalmi tolvaj lehet-e a tettes, a ki a maga részére vagy valamely alkalmi esetre lopta a baromfit; vagy pedig speciális baromfitolvajjal van dolga, a ki üzletszerűen foglalkozik a baromfilopásokkal és értékesíteni szokta a lopott szárnyasokat.

Ha hosszabb időközben néha-néha fordul elő a baromfilopás, bizonyosra vehető, hogy valamely lebuja vagy rosszbirü helyre összegyülni szokott helybeli subanczok a tettesek. Ilyenkor azt kell kipubatolni, hogy melyik rosszbirü, szegényebborsu nőnél szoktak összejönni a községi subanczok s hogy az eset története idejében melyik ilyen háznál tartottak névnapot esetleg más hasonló «zártkörű» mulatságot s a legközelebbi esetről már, ha idejében járunk el, rendszeren megelőzhetjük a lopott szárnyasok elfogyasztását és leleplezhetjük a tetteseket.

Ha azonban gyakran, néhány napi időközben történnek a baromfilopások, bizonyos, hogy speciális baromfitolvajjal állunk szemben, a ki üzletszerűen foglalkozik a baromfilopással és vagy a közeli községek betivásárjain vagy olyan baromfikereskedőnél értékesíti a lopott szárnyasokat, a ki nem törődik a tulajdonjog szentségével, sem az eladó kilétével, hanem megvesz mindent és mindenkor, a mit és a mikor hozzávisznek.

Ez utóbbi esetben már nehezebb lesz eredményt elérni. Összovásárolt és szállításra rendszeren előkészített öthatszáz darab baromfi között még ha keressük is, ha csak nem valami kiváló fajta általánosan olismert szárnyas az, aligha lehet 8—10 darab baromfit megtalálni és kisebb lévén a kár, maga a káros sem hajlandó az utánajárással sok időt vesztegetni, a csendőr pedig, a legalaposabb leírás mellett is, csak igen ritkán ismer rá egyik-másik darabra a sok száz között. Így aztán leleplezés nélkül folytathatja a tettes bűnös cselekményeit tovább, míg vagy a csendőrök ötletessége vagy tettenérés folytán rajta nem veszt.

Ilyen speciális baromfitolvaj működött a mult év első felében Alberti-Irsa községben is három vagy négy hónapon keresztül, még pedig igen jó szerencsével, mert mire kézrekerült, már közel 450 korona értékű baromfit lopott el több helyről kisebb-nagyobb mennyiségben.

Nem mult el egy hét se, hogy agyszer-kétszer fel ne

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**
mely 10 perc alatt a legmakacsabb migrain és fejtájtást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispesten**. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

kereste volna a községet. S bár a kár értéke, a mit egyszer-egyszer okozott, 8—72 koronáig terjedt, az őr legénysége, az őrparancsnokkal: Horváth Mihály őrmesterrel az élén, minden alkalommal, de különösen mikor már folyton ismétlődtek a lopások, minden lehető elkövetett a tolvaj leleplezésére.

Gyakori helyi járőrökölés mellett éjjelenként több helyen lesállításokat tartottak, megfigyelték az éjjeli vonatokat, érintkezésbe léptek a baromfikereskedőkkel és a budapesti rendőrséggel is, hogy azokat az egyéneket, a kik esetleg háton szállítják be a fővárosba a szárnyasokat, a kültekli állomáson megfigyeltessék, de a tettest csak nem tudták kézrekeríteni.

A nyomozást irányítható nyom vagy bűnjel nem maradt utána sehol és nem tudott rá nézve felvilágosító adattal vagy gyanuval szolgálni senki. A hosszas nyomozás, pühatolás során szerzett tapasztalatokból és az esetek elkövetési idejéből következőtve, mindössze annyit állapítottak meg, hogy a tettes valamely Budapest felé eső más községhele lehet és csakis az éjjeli vonattal érkezhetik Alberty-Irsára, mert a lopások mindig éjjel-után történtek.

Egyik esetben való nyomozásnál még azt is megállapították, hogy a tettes 30—35 éves, magas termetű, vörösbaju s jól öltözött férfi lehet, a társa pedig egy fiatal nő, mert voltak, a kik ismételten látták őket a czeplédberczeli állomáson éjjel egy-egy zsák baromfival felszállani a hajnali vonatra.

A személykocsikban ugyan nem igen szabad élő baromfit szállítani, de hát mint jól tudjuk, a harmadik osztályon e tekintetben igen humánusan jár el a vasuti személyzet s bizony nem ritka eset, hogy az éjjeli utasokat, már ugy hajnal felé egyszerre hangos kukorékolás veri fel álmukból. Így aztán, mint később kiderült, az irsaiak tolvaja is jó ideig minden fennakadás nélkül szállíthatta a zsákbarakott baromfiakat a fővárosba.

Végre azonban ő rajta is beteljesedett annak a bizonyos korszónak a sorsa. Eltört az ő szerencséje is. Még pedig igen különös módon.

Horváth őrmester ugyanis, mikor már látta, hogy eredményt sehogyse sikerül elérni, az esetek pedig újból csak ismétlődnek, egy különös ötlethez folyamodott, úgy okoskodván, hogy segítségül hívja a szerencséskezű tolvaj leleplezéséhez magát a megkárosított és még megkárosítható lakosságot is. Így talán majd jobban sikerül a tettes kézrekerítése.

A községi előjárósággal egyetértőleg tehát dobszó utján felhívta a lakosságot mind a két községben, hogy a gyakori baromfilopásokra való tekintettel, ha valaki éjjel, a községben bárhol ólalkodó gyanus egyént talál, lát vagy észrevesz, az őröt azonnal értesítse, vagy ha közelben azonnal más segítséget kaphat, azzal a gyanusnak talált egyént fogja el, kísérik a községbázára és zárják be.

Ezzel az eljárással kettős célt igyekezett az őrmester elérni.

Ébrenné és fogékonyabbá tenni a lakosságot a saját vagyona feletti órködésben és felhasználni őket — mint fentebb említém — a tolvaj leleplezéséhez; másrészt pedig a fokozottabb felügyeletnek dobszó utján való nyilvánosságra hozatalával a tolvajokat a további lopásoktól lehetőleg elriasztani.

És a célját el is érte. A következő héten már, épen a 18-ik rendbeli lopásnál, meglelt a tettes.

Mult évi július hó 21-én ugyanis egyik gazda az udvarában szétnézvé, a bujkálós holdvilág fénye mellett észrevette, hogy szomszédjának a kertje melletti zugutczára háttal levő tyukólnál egy fekete ruhás férfi ólalkodik.

Mint hogy a paraszt ember nyáron át rendesen gatyában jár, mindjárt tudta, hogy az ólalkodó nem a szomszédja háznépéhez tartozik és csakis rossz szándéku ember járhat ott éjnek idején a zugutczában.

Felkeltette tehát a saját fiát és cselédjét s észrevétlen a kert hátsó kerítetlen részéhez lesbeállította a két legényt azzal, hogy ha az idegen arra menekülne, mindenáron tartásuk fel. Mga pedig az utcai kerítésen átmászva, felkeltette az eresz alatt alvó szomszédját s ezzel és az annak szintén felkeltett cselédjével együtt meglepték a tyukól zárját már feszegető idegent. Ez nem vette tréfára a dolgot, hiába marasztalták, hogy álljon meg, hadd beszéljenek vele, inkább átugrott a kerítésen s menekülni iparkodott a zugutczában a kertek hátsó része felé, hogy ott majd a kertek alá kijutva, eltűnhet üldözői elől.

Itt azonban szembe találta magát a már előbb odaállított két legénnyel s miután azok nem valami harátóságosan mutogatták neki az ez alkalomra magukkal hozott vasvilláikat, az üldözők pedig már a sarkában voltak, így két tűz kezé szorulva, lemondott a menekülésről, inkább megadta magát sorsának.

Az öt polgártárs azután felelősségre vonta, hogy ki ő és merre van hazája s mit keresett ott éjnek idején? — Vágó József a nevem és czeplédi lakos vagyok! — felelt szorult helyzetéhez mérten nagyon is henczegő hangon az idegen — és szükségemet végezni jöttem ide a zugutczába csak. Nem kell nekem senki vagyona, ismer engem mindenki Czepléden; engedjenek kendtek utamra! — folytatta nagy hangon tovább.

De bizony nem ért ott a henczegés semmit. Megkötték, a polgártársak az uri ruhás, pantallós Vágó Józsefet s vitték egyencsen a községházához és bezárták; egyikük pedig elszaladt a laktanyába és értesítette az őröt a jó fogásról.

Horváth őrmester a honlevő csendőreivel azonnal a községházára sietett. Kikérdezte Vágó Józsefet. Tagadta, hogy lopási szándéka lett volna. Nem is volt nála semmiféle eszköz, még zsák sem, a miben a baromfit elvihette volna. A neve mellett most is megmaradt, de tartózkodási helyeül Pilit jelölte meg.

Mint hogy azonban arra nézve, hogy mit keresett az említett tyukólnál, elfogadható kibuvót nem tudott előadni, egy csendőr őrizete alatt a községházánál visszahagyva nevezettet, a polgárokkal a helyszínére ment az őrmester, gondolván, hogy ha volt Vágónál valami eszköz, azt csak ott az üldöztetés közben dobhatta el s bizonyára megtalálható is lesz.

Jól számított. Már a tyukól megett találtak két zsákot egymásba dugva, a mit Vágó a kertből való kiugrása után dobhatott oda, de üldözői nem vették észre. A mint e felett beszélgetnek, egyszerre olyan különös fojtott hangu libagágogást hallanak a kertek hátulja felől. Utána néznek, hát ott találnak a vetemények közt négy darab ludat egy zsákban, további nézegetés után pedig a kerteket elválasztó szeges dróthuzalou egy női köténydarabot.

Nyilvánvalóvá lett ezekből, hogy a ludakat a Vágóra várakozó nőtárs hagyta ott, a ki előbbinek üldöztetését észrevéve, szintén menekülni iparkodott s közben nem

BUTOR

köszpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.

BUTOR

13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

Szabó Lajos csendőr cz. őrsvezető.

vette észre a kifeszített szeges drótot s átbukott rajta és így szakadhatott ki kötényének az egész közepe.

A bűnjeleket összeszedette Horváth őrmester és a község házára szállíttatta. Ezeknek láttára a másnapi kikérdezésnél már beismerte Vágó József mind a 18 rendbeli baromfilopást és azt is, hogy a lopásokat egy vasutasnál férjénél levő unokanővérével, a kikkell Pilsen együtt lakott, követte el.

Beismerte továbbá, hogy leginkább a berczeli állomáson szálltak vonatra; a budapesti rendőrség figyelmét pedig akként játszották ki, hogy rendszeren már a pest-szentlőrinci-nyaraló megállóhelynél leszálltak a vonatról s onnan vagy gyalog vagy villamossal jöttek be a fővárosba s itt mindannyiszor fennakadás nélkül érkezhettek a szárnyasokat.

Ezekután felkeresték és kikérdezték nevezett unokanővérét is. Ez, bár közölte vele bátyja beismerését és felmutatták előtte a köténydarabot, mindaddig konokul tagadta a lopásokban való részességét, míg csak a hamosan megejtett házkutatás mellett a kötényt elő nem kerítették s ott a bizalmi egyének előtt be nem bizonyították a két darab összeillesztése által, hogy az az övé volt.

Ekkor aztán beismerte, hogy az összes lopásokban résztvett, de a férje tudta nélkül, mert az ilyenkor rendszeren mindig szolgálatban állott.

Mint hogy pedig a lopások legnagyobb részét betöréssel kapcsolatosan hajtották végre és mert Vágó József egymásután két ízben is — egyszer két évi börtönnel, másodszer három évi fegyházzal — volt már hasonló cselekményért büntetve s utolsó büntetése óta még fél év is alig telt el, mind a kettőt letartóztatták és a kir. ügyésznek átadták.

Vágó József öt évi fegyházzal, nővére pedig két évi börtönnel bünhődött a folytatólagosan elkövetett baromfilopásokért.

Horváth őrmesternek ez a fentebb jelzett eljárása, hogy a lakosságot a saját vagyonának fontosabb őrzésére, a tolvajok megfigyelésére, azoknak bármi módon való leleplezésére, esetleg elfogására is dobszó útján felhívta, szokatlanul látszik, az azonban el nem vitatható, hogy igazán ötletes és a lakosságnak a csendőrség iránti bizalma fokozására fölöttébb alkalmas volt.

Mert, ha figyelembe vesszük, hogy a csendőrnek bűnesetek előfordulta esetén kötelessége minden lehetőet elkövetni arra, hogy annak tettese kideríttessék, nyilvánvaló, hogy még fokozottabb mérvben hárul reá ennek a kötelességnek szigorú végrehajtása akkor, ha az a bűncselekmény rövid időközben többször ismétlődik.

Helyesen cselekedett tehát Horváth őrmester és a szolgálat minden terén való érdeklődésének adta tanújelét, mikor a fentebb említett s az egyenkénti károkozást tekintve, kisebb jelentőségű baromfilopások tettesének kiderítésénél is, szemelőtt tartva az Ált. szolg. határozványok VII. fejezet 11. pontjában és a II. szolg. ut. 115. §-ában foglaltakat — minden lehetőet elkövetett és megmutatta, hogy ügyes eljárás mellett néha lehet dobbal is verébet fogni.

Szabó Lajos csendőr cz. őrsvezető jelvényes kitüntetése.

Szép ünnepség keretében történt meg múlt hó 9-én Szabó Lajos III. sz. csendőrkerületbeli csendőr cz. őrsvezetőnek az ezüst érdemkereszttel való feldiszipése, a melyet egy ember életének a biztos tűzhaláltól való megmentéséért juttatott nevezettnek a királyi olismerés.

Az ünnepély a budapesti csendőrlaktanyában folyt le s részt vettek rajta a fővárosban állomásozó kerületbeli tiszturak, továbbá az altisztikar és a tanosztályhelyi altisztis és próbacsendőr tanonczok teljes számban.

A kitüntetett önfeláldozó tevékenységét verebelyi Marsó György ezredes, csendőrkerületi parancsnok gondolatokban gazdag beszélben ismertette a jelenvoltak előtt s azután feltűzte neki az ezüst érdemkeresztet.

A tanosztály gyaloglegénységéből alakított diszszázad és egy disz lovas-szakasz elléptetése követte a feldiszipetést s ezzel az örömteljes ünnepély, a kitüntetett iránti bajtársi rokonszenvenek általános szerencsekívánatokban való megnyilvánulása mellett, véget ért.

A királyi tokaji bora.

Királyunk pinczejében tudvalevően nagymennyiségű kitünő tokaji bor van, mely a német császár szombati

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig grammfont, enfeut, hanglemezt vagy bármely más hangszert, amíg

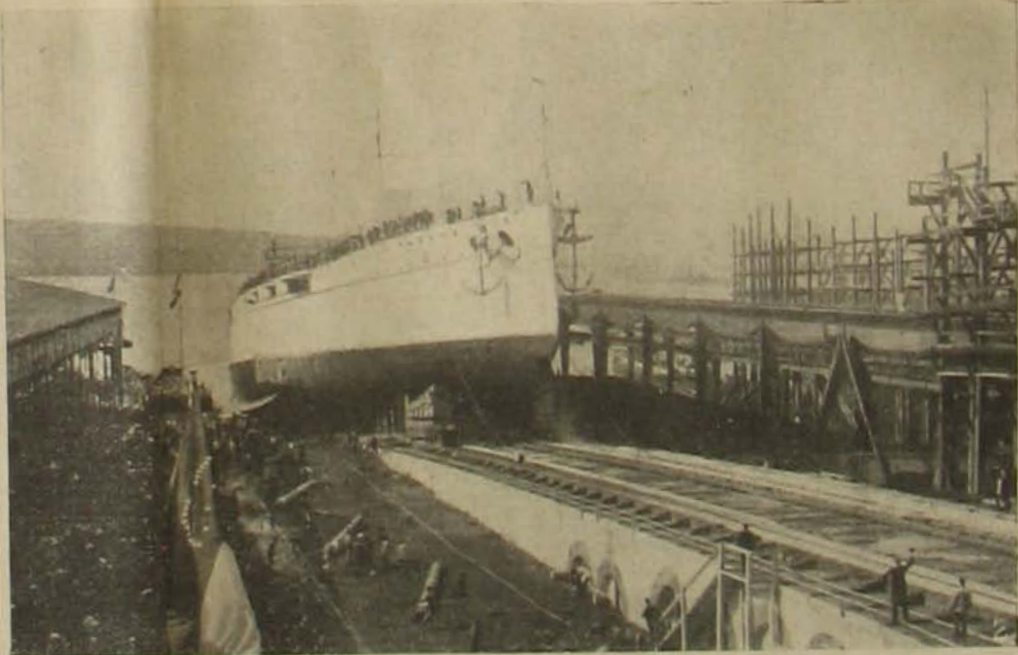
REICH ALADÁR műhangszor
kőszítő
BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képen újrjegyzékét el nem kért,
amely ingyen lesz küldve.

**Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.**

A 'Tegetthoff' osztrák-magyar új csatahajó vízrebocsajtása Triesztben. 1. A boszontulás. — 2. A hajó a vízrebocsajtás pillanatában.
3. A vízrebocsajtás után. — 4. A trónörökös az ünnepélyen.

látogatása alkalmával is asztalra kerül. Honnan kerül uralkodónk háztartásába a tüzes ital, kitűnik II. Ferdinánd király 1635-ik évi donációs leveléből, melylyel a lokaji borvidék három szőlőjét a Sennyei-családnak adományozta. A latin nyelvű donációs levél magyar fordítása ez:

Mi Ferdinánd stb. Emlékezetül adjuk stb. Hogy a midőn mi a mult hónapokban, tudniillik nagyságos és tekintetes Monyorokeréki Erdődy Anna grófnőnek, nagyságos és tekintetes néhai Bekényi Alaghy Menyhért, egyben a mi Magyarországnak országhírája hátrahagyott özvegyének halála után, mindkettőjüknek haláluk révén magva szakadván, a közönségesen Báthory-szőlők nevezetű egész és szabad három szőlőt — az egyik a Fővényes, vagy Kéményes nevű szőlő a Dorgó, avagy Gereben hegyen, a másik pedig a Tállya mezővárosi szőlő hegyén úgynevezett Hegyeshegy, úgyszintén a harmadik az Abaujvármegyében fekvő, de a Regécei-uradalomból semmikép sem tartozó és nem is tartozható, a szántói, szintén Agyag nevezetű szőlőhegyen fekvő Agyag nevű szőlő — néhai tisztelendő Kis-Sennyei Sennyei István győri püspöknek és Győr örökös főispánjának, tanácsosunknak és a mi magyar királyi udvarunk kancellárjának, az ő hívégeért és sok-sokrendbeli bokros érdemeiért és szolgálataiért, a miket nemcsak az ő kancellári hivatalában, hanem más, több rendbeli ténykedéseiben és a mi Magyarországnak közjává és üdvös fenmaradását érdeklő küldetéseiben, sok év folyamán, mindig kész és fáradságtalan lélekkel és a mi kegyelmes megelégedésünkre fölmutatott, ama szőlőknek összes haszonvételével és hármiké névű tartozékával oly szándékkal adtuk meg, adományoztuk és adtuk át teljes joggal és hatállyal, hogy az ő halála esetén azok a Báthory-féle szőlők a mi hívünkre, nagyságos Kis-Sennyei Sándor aranyarkantyús vezérünkre, tanácsosunkra és kamarásunkra, tudniillik a jámborúl elhunyt előbb nevezett kancellárunknak és testvére s ennek összes örökössire és utódaira egyenesen s legkisebb zavar nélkül szálljon és származzék át.

És így Isten rendeléséből, mely az egész világot igazgatja, úgy történni, hogy a mi előbb nevezett kancellárunk, habár korai halállal, a mindnyájunk testének útjára tért, úgy az ő érdemeinek kedves emlékéért, mint tekintetbe vévén az előbb nevezett Sennyei Sándor hívségét és nekünk kedves szolgálatait és érdemeit, a miket ő hasonlókép a mi Magyarországnak szent koronájának, következtetésképp felségünknek idő és alkalom szerint hívségesen, állhatatosan és hasznosan művelt és a jövőben is ugyanoly szerénységgel és lelki készséggel fog művelni, azt a sentebb mondottuk Báthory-féle három szőlőt, melyek közül kettő Zemplénben, Tállya szőlőhegyén, mint előbb mondottuk, a Fővényes nevű és Hegyeshegy szőlő, a harmadik pedig Abaujban, Szántó szőlőhegyein az Agyag szőlő, a mondottuk vármegyékben lévő és fekvő s különben is a mi előbb nevezett kancellárunknak a mi részünkről is helyeselt és megerősített végrendeletében ugyanannak a Sennyei Sándornak, tudniillik az ő édes fivérének hagyományozott szőlőket, úgyszintén a mi királyi összes jogositványainkat, mikkel abban a három tüzetesen ösmertetett Báthory-féle szőlőben egy és más tekintetben bírnak és a mik bármi oknál fogva, úton és módon és viszony szerint felségünket illetik, annak a három rendbeli szőlőnek

minden hasznával és harminémű tartozékával az említettük Sennyei Sándornak, s az ő összes fiórközeinek és utódainak, azoknak megszokása esetén hasonlókép valamennyi leányörökösének kiváló óhajátunknál és kegyelmes elhatározásunknál fogva adtuk, adományoztuk és átadtuk, hozzátéve ezt a föltételt:

A mi háztartásunk számára annak a Báthory-féle három szőlőnek terméséből, vagyis szüretéből évenként az ugyanott használatos tizenöt hordó hort tartozik és köteles adni nekünk ugyanaz a Sennyei Sándor és átszolgáltatni a mi szepesi kamarai mostani, avagy pedig későbbi tiszteinknek kezébe.

Sőt adjuk, adományozzuk és kezébe cserztjük, hogy örök joggal bírják és visszavonhatatlanul övék legyen. Mások jogának tiszteletével. Jelen levelünk erejével és bizonyosságánál fogva, a mely írást mi szabadalomlevél formájába szerkesztettük meg, a midőn élénk terjesztik majd eredetijében.

Kiadtuk Ebersdorf mellett fekvő táhorunkból, az Úrnak ezerhatszázharminczötödik évében, szeptember hónap 20-án, királykodásunknak stb. Ferdinánd s. k.

KÉPEINKHEZ.

A Tegetthoff osztrák-magyar új csatahajó vízrebocsátása Triesztben.

Haditengerészetünk Dreadnought típusú második csatahajóját, a Tegetthoff-ot, a szokásos ünnepség keretében történt megkeresztelés után, mult hó 20-án bocsátották a tengerre Triesztben.

Az ünnepélyen ezuttal is, mint a Viribus Unitis vízrebocsátásakor, Ferencz Ferdinánd trónörökös főherczeg (ő Fensége képviselte uralkodónkat; a keresztanyai tisztet pedig Lipót Szalvátor főherczeg neje: Blanka főherczegnő teljesítette.

Rajtuk kívül részt vettek még az ünnepélyen az osztrák s a magyar parlamentek és a hadsereg képviselői s más magas katonai személyiségek és egyéb méltóságok.

Maga az ünnepély rövid ideig tartott ugyan, de külső díszével és a szertartás magasztosságával mély hatást gyakorolt az előkelő közönségre.

Az apostoli tábori vikárius, a tengerészeti lelkészek segédlete mellett, elvegyezvén a keresztelést megelőző egyházi szertartást, Montecuccoli gróf tengernagy, tengerészeti parancsnok Blanka főherczegnő előlépve, hódolat-teljesen felkérte a keresztelési aktus megajtására.

A főherczegnő a tengernagy szavaira adott rövid válasz után a következő szavak közben: «Legfelsőbb parancsra ezennel Tegetthoff névre keresztellek!» megnyomott egy villamosgombot, mire a hajó orrán levő pezsgősüveg a hajótesthez csapódva, eltört s végig sűrösztötte a hajóorrát a gyöngyöző drága nedű.

«Menj a habokba és Isten áldása kísérjen mindenütt és mindenhol!» — folytatta tovább szavait a főherczegnő és megnyomta a vízrebocsátás jelzésű villamosgombot s az addig nyugodtan álló kolosszális hajótest — látszólag önként — megmozdult s ezernyi szem feszült várakozása közben, fokozódó gyorsasággal siklott le elemébe a tengerre, testvérehez a Viribus Unitis-hez, a melynek felső részén még most is folyik az építkezés.

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Berkomá gyomorceppek név alatt írv. védve van, igen keresett házi szer, orvosilag ajánlja rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány és gyomorgörcsök, gyomorgégés, émelygés, felfújás, szédülés, ajulás, szivdobogás, hideglelés és köhögésnél kiváló sikerrel. Kis üveg ára 40 f., nagy üveg 80 f.
Egyedül kapható: **HAGY BELA** reménység gyógyszerésztára, **HAJDUSZOBOSZLO**, **Arjegység ingyen.**

CSODAKENET hatása mesés, mint a csodacseppek. Ez azonban kúszóleg használható: rheuma, küszvény, csusz, esonthatóság, derékfájás, szagattás, nyílallás, oldalszurás. Mindig készlet legyen fogfájásnál, egy-két csepp vattára téve azonnal megszünteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

A közönség.

Magyar képviselők a „Zrínyi” fedőlzetén.

A „Tegetthoff” osztrák-magyar új csatahajó vízrebocsátása Triesztben.

Több ezernyi közönség viharos üdvözlő kiáltása s ágyuk lövései követték az óriási csatakolosszus vízrelocsnását s ezzel a vízrebocsátás ünnepe, a melynek a szép idő is kedvezett, véget ért.

A Tegetthoff a második hajója a most már négy egységből álló sorhajóadosztálynak. Majdnem egészen honi ipar műve. Ugyancsak a Stabilimento Tecnico Triestino hajóépítő gyárban készült ez is, a bol a Viribus Unitis. Nagysága és felszerelése, hordképessége és legénységgel való majdani ellátása azéval teljesen azonos. Típusuk az úgynevezett hármastorony rendszer, a mi flotta-építési technikai szempontból nagy előnyt biztosít a többi hatalmasságok haditengerészete felett.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabb a következő összegek folytak be: Szabó József őrmester gyűjtése M. Zsákokról 21 K 70 fillér és Helfrid Lajos csendőr adománya Zsolnáról 50 fillér. Mely összegekkel az alap vagyója 26,674 K 76 fillérre emelkedett.

Egy csendőr megsebesítése. A temesmegyei Ujard és Kísszentmihály községek közötti utvonalon márczius 25-én hajnali három órakor, a helyi szolgálatot teljesített Papp Ferencz ujaradi őrsbeli csendőr cz. őrsvezetőt, ki Kísszentmihályról az azzal összeépült Ujaradra hazatérőben volt, az uton vele szembe jött két ismeretlen egyén egyike egy bottal váratlanul fejbe ütötte, a másik pedig a bottütéstől megszárdult Papp cz. őrsvezetőt hátulról átnyalabolva, azt zsebkéssel fején és jobbkezfőn megszurva súlyosan megsebesítette. A sérelmezett csendőr cz. őrsvezető által a sötétben fel nem ismert támadók a sérelmezés után elmenekültek. Papp csendőr cz. őrsvezető, ki elmenekült támadói után egy eredménytelen lövést intézett, a közeli vasuti őrházba ment és az onnan segítségül hívott vasuti őrs támogatásával őrsére bevonult, hol orvosi ápolás alá vétetett. A bárom főre leapaadt ujaradi őrs, a merénylők nyomozása céljából, két fővel megerősítettet.

Ellenszegülés. Marosi Gyula ercsii őrsbeli csendőr, márczius 24-én este szolgálatteljesítés közben Ercsiben Dévai János ellenszegülővel szemben, annak könnyű sérülésével végződött kardfegyvert használt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Védekezés a jégeső ellen. Franciaországban nagy-szabású villámhárító-hálózatokat állítanak föl, a melyeknek az a célja, hogy az egész országról a villámcsapás és a jégeső veszedelmét elhárítsák. A kísérlet már tíz év óta tart. Sikerül-e vagy nem, azt nem lehet előre eldönteni. Az új rendszer elve világosan és batározottan megalapozott fizikai elméletekből indul ki. Elve: a villámhárító elve. Az új gondolat felvetői azt hiszik, hogy ha megfelelően elrendezett villámhárítókkal a felhő elektromos feszültségét csökkentik, nemcsak a villámcsapás marad el, hanem a jégeső is. Villámhárító-rendszerüket elektromos Niagarának nevezik, mert úgy képzelik, hogy az elektromos felhőnek feszültsége, a mikor egy-egy ilyen berendezés közelébe jut, ép úgy csökken, miként

a Szent-Lőrincz folyó magasságáé a Niagara vizesésnél. A gondolat gróf Beauchamptól ered, a ki bosszabb idő óta kísérletezik ily irányban és gyűjti a megfigyeléseket. Később az eszme Négrier tábornokot is föllekesítette. Az utóbbi évben pedig már Franciaország több részében rendeztek be villám- és jégeső-bárítókat. Az így beszerzett tapasztalatok annyira biztatók voltak, hogy megalakult a jégesőt elhárító bizottság. Villámhárítókat több rendszerben építik, minden esetben igen sok csúcsú, gondosan aranyozott vezetőt használnak legslább 40 méternyire a talaj színe fölött. A vezetőék másik végét gondosan ezüstözött nagy vezetőlapok segítségével nagy vizes fölületekkel kötik össze. Az a véleményük, hogy egyetlen jól felszerelt állomás a szél irányában 4—5 kilométernyire, a széllal ellenkező irányban pedig fél, sőt egy kilométernyire védi a területet. Beauchamp sokszor megfigyelte, hogy a viharfelbőből, mikor a villámhárító közelébe jutott, jobbra-balra, előre-bátra, sőt fölfelé cikláztak a villámok, csak lefelé nem. Egyébként minden egyes vidék időjárásai viszonyait gondosan tanulmányozzák és csak azután állítják föl a megfelelő helyen a villámhárító-állomást. Az a tervük, hogy egész Franciaországot körülveszik villámhárító-hálózatokkal és ilyen módon teszik veszedelom nélkülivé a másbannonn jövő viharfelhőket. Egyes hálózatokat az ország belsejében is fölállítanak. Violle fölszólítására Páris városát is megvédik. Az elmúlt esztendőben szerelték föl az elektromos Niagarát az Eiffel toronyra. A költséget a földművelésügyi miniszterium, Páris városa és Seine-megye előlegezte. A bizottság ügyelőre teljesen ingyen dolgozik és azt az ideális gazdasági elvet tűzte maga elé, hogy más országban építendő hasonló berendezésekkel fizetteti meg a bazabeli berendezések költségeit.

A sok gyermekes családok. Talán Amerika egy államában sem folyik hevesebb barcz Roosevelt érdekében, mint Ohioban. Kérdés, hogy ez a küzdelem győzelemmel fog-e végződni, de bármi legyen az eredménye, a világ legbirnevesebb ezredese mégis megelégedéssel tekinthet Obióra, mert ebben az államban találtak a legnagyobb méltánylásra és elismerésre azok a szavai, melyekben a faji öngyilkosság, a gyermektelenség ellen kelt ki. A kolumbuszi statisztikai hivatal jelentése szerint Ohio állam az első helyen áll a sokgyermekes családok tekintetében. A tavalyi esztendő folyamán három család tett jelentést arról, hogy a tizenkilenczedik élő gyermeke megszületett. Nyolcz család örvendezett a tizenhetedik, tizenöt a tizenhatodik és barmincz a tizenötödik gyermek megérkezésén. Azoknak a családoknak a száma, melyeknek tiz-tizenkét gyermeke van, százakra rög. Ohio állam legnépesebb családja a czinczinnati-i Moorman-család. A feje A. G. Moorman kereskedő, a kinek tizenegy gyermeke, ötvenkét unokája, harminczhárom dédunokája él. Egyenes leszármazottainak száma tehát kilenczvenbat. Vetekszik vele Mike O'Gorman farmer, a kinek tizenhárom élő gyermeke, batvankét unokája és tiz dédunokája van. A sokgyerekes családok Obióban mindenféle kedvezményben részesülnek, Moorman és O'Gorman az államtól évi négy-négyezer koronányi jutalomban részesülnek.

Az inség és a hajvásár. A pétervári és a moszkvai fodrászok ez évben daskálkodhatnak a bajban. Különböző ügynökök ugyanis beutazzák az országnak a rossz

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljesjótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek.

Arjegyzőket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

aratás miatt inségbe jutott falvait és összevásárolják a nyomorgó asszonyok haját. A nyomorgó asszonyok kénytelenek megválni az ékességüktől, a kereskedők pedig kitűnő üzleteket csinálnak, mert a 4—10 koronán vásárolt haját 40—60 koronáért adják el. Ám az inségesek hajából nemcsak Pétervárot, és Moszkvában vásárolnak, hanem Varsóban is; ez a város központja a hajkereskedelemnek. A haj innen azután elkerül Franciaországba, Angliába, Németországba és az a hölgy ki az inségesek haját egykor a fejére teszi, sejteti sem fogja, hogy valamikor valami szerencsétlen orosz nő volt a birtokosa, a ki kénytelen volt megválni büszkeségétől, hogy magát, szüleit, testvéreit megmentse az éhhalál borzalmaival.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

05. Nézetünk szerint köteles.

10. Csetnek. Egyes — különösen nem magyarországi — kereskedők utánozzák az áruforgalom emelésére az ismeretes hálbadgyűjtéseket, miáltal a vevőközönség, sok esetben megkárosítva érezvén magát, panaszkodik.

Az áruforgalom eme módjának káros következménye nyilvánvaló. Tekintve, hogy a szelvények továbbadása folytán az üzletben érdekelt személyek száma rohamosan szaporodik, igen gyakran beállhat az az eset, hogy már nem sikerül szelvény átvevőket találni, miáltal az utalványok és az azokra már teljesített fizetések veszendőbe mennek, és így az átvevők anyagilag elég nagy mértékben károsodnak.

Az árusításnak ezen ismertetett módja a magyar állam területén annyiban tilos, a mennyiben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1900. évi 70,055. számú körrendelete (Magyarországi Rendeletek Tára, 1904. évi 256. szám), illetve a horvát-szlavon-dalmát háonak 1900. évi 76,644. számú körrendelete értelmében ily árusításhoz engedély nem adható, az engedély nélküli ily

árusítás pedig, mint az 1884. évi 17. t.-cz. 15. §-ában ütköző kiadás, ugyanezen törvény 158. §. d. pontja szerint büntetendő.

A. J. 1. Mi sem tudjuk; valószínűleg az az oka, hogy nagyon sok a pályázó és nagyon kevés a betöltendő hely. — 2., 3., 4. Forduljon valamelyik államépítészeti hivatalhoz, ott kimerítő felvilágosítást kaphat. Egyébként ajánljuk elolvasni lapunknak 1910. év végén és 1911. év elején megjelent számaiban «Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban» czimen megjelent cikksorozatát.

B. J. Párkány. Az eset igen bonyolult és nem ismerve a viszonyokat, határozott feleletet nem adhatunk. Forduljanak a szárnyparancsnoksághoz.

777. A hol a halászat miniszterileg jóváhagyott üzerterv szerint történik, ott a társulatok 6—8 hétig általában tilalmi időt tartanak, mely idő alatt a halászat teljesen szünetel; ellenkező esetben az 1888. évi XIX. t.-cz. 18. §-a mérvadó.

79. A község az 1886. évi XXII. t. cz. értelmében jogosult szabályrendeleteket alkotni, köteles azonban azokat jóváhagyásra felterjeszteni. Tegyen alkalmilag az esetről a főszolgabírónak szóbeli jelentést. Ő majd megadja az utbaigazítást.

It. és Bogárosi Olvassák el a «Csendőrségi Lapok» 1910. és 1911. évi számaiban «Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban» czimen megjelent közleményeket. Kérdéseikre bizonyára feleletet találnak.

R. 1001. Szolgálatban csak akkor viselhető, ha tényleg jár-örvezető.

Bocsák. 1. Nem. 2. 1907. évi LIX. t.-cz. 3. §-a.

555. 1. 1800 korona. 2. Nem, csak 900 korona.

Vitakozó. 1. Igen, ha van igényjogosultsági igazolványuk. 2. Igen, ha az újabb felülvizsgálaton csendőrségi szolgálatra alkalmasnak találják. 1 évre.

Erdélyi. Nem; legyen azonban türellemmel, még ez évben megjöhet a harmadik is.

Z. L. H. 1. Csak akkor veszik fel, ha az a szolgálat érdekében áll. E tekintetben a két körület érintkezésbe lép egymással. — 2. Tudtunkkal igen. — 3. Az illeték szabályzat megmondja. — 4. Ha átveszik az esetben újra bevételezik a ruha és tömegkönyvébe. — 5. Polgári orvosi bizonyítvány alapján csak az esetben, ha azt katona vagy honvédervos látta. Helyesebb azonban mindjárt katona vagy honvédervosi bizonyítványt szereznii. A küldött bélyegek árát az internatus javára, illetékos helyre juttattuk.

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kötszer gyárossnál
telep. Bpest, VII., Erzsébet-körút 50.

legutányosabban beszerzhetik összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskenök, m. kir. szab. Polgár-főle sörvőkötők, gummihisznyák stb. stb. — Kéres árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezető, csak megadando, mily tárgy szükségletet k.

Ezen hirdetés bekiadás esetén 10% árkedvény a Csendőrségi Lapokolvasóinak.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. küzbahadsereg szerződ. szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Ha a tilosban legeltetők a felesketett mezőört megöklözik és földhöz vágják: hatóság elleni erőszak büntetést követik el. Az ügy elbírálása a kir. törvényszék hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. hatásköri híroság 1911. évi 45. sz. határozata.)

Az 1890. évi I. t.-cz. 132. §-ába ütköző utrendőri kihágás miatt az büntethető, a ki e szakaszban az épületek s kerítésekre nézve megszabott távolságot meg nem tartja. Az ezen szakasz rendelkezései alá eső esetekben foglalás miatt büntetőjogi felelősségre senki sem vonható s külön kihágásban nem marasztalható.

(A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1911. évi 16.554. sz. határozata.)

Botrányos részegség miatt történt elítélés esetén a büntetés felfüggesztése azzal indokoltatott, ha az elmarasztalt fogadalmat tesz, bogy többé szeszes italt nem iszik.

(A m. kir. belügyminiszter 1910. évi 7503. sz. határozata.)

Kereskedővel szemben a tartalomnak meg nem felelő felírásu ezimkével ellátott palaczkboroknak raktáron való tartása is megállapítja a forgalombahozatal tényét.

(A m. kir. belügyminiszter 4032/1911. sz. határozata.)

Örsáthelyezés.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület székesfehérvári szárnyának fehérvárossurgói örse, 1912 márczius 15-én Bodajkra helyeztetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Dr. Schön Elek brassói 24. honvédegyalozredbeli ezredorvos, a m. kir. csendőrség egyéneinél hosszabb időn át teljesített kiváló és buzgó egészségügyi szolgálataiért.

Becze József, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli csendőr, egy ember életének a tűzhaláltól történt megmentése alkalmával tanusított bátor és elszánt magatartásáért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Kozma Dénes, VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a legénység kiképzése körül, mint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenysége és kiváló használhatóságáért.

Györgyi András, VII. számú csendőrkerületbeli ez. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenysége, valamint örsén a fegyelem és mintaszerű rendnek állandóan való fenntartásáért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lugosán Simon ez. őrmester, mert az 1910 október hó 3-án Angeli István volt császártöltési lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tetteseinek fáradságos és észszerűen vezetett nyomozás során történt kiderítésénél a nyomozást vezető járásparancsnokát eredményesen és hathatósan támogatta és a bünjelek biztosításánál ügyesen és észszerűen járt el.

Balla Mihály ez. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén, mindenkor tanusított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységért, nemkülönben az 1910. évi október hó 3-án Angeli István volt császártöltési lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tetteseinek fáradságos és észszerűen vezetett nyomozás során történt kiderítésénél előljáró járásparancsnokának hathatós és eredményes támogatásáért.

Pesti Ferencz járásörmester és Vass József ez. őrmester, a mult év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, nemkülönben a mult évben Czibakháza és Kunszentmárton községekben fellépett ázsiai kolera széthurezolásának meggátlása és a hatósági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése körül tanusított kiválóan buzgó, igen eredményes és fáradhatlan szorgalmáért.

Hegyí Ernő ez. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen az utóbbi időben a közbiztonsági szolgálat terén tanusított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységeért, lankadatlan szorgalmáért, örsének példaszerű rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes vezetése, fegyelmezése és oktatásáért, nemkülönben példás magatartásáért.

Kustján Mihály ez. örsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított kiválóan buzgó, eredményes és lankadatlan szorgalmáért, örsparancsnokának a legénység oktatása és nevelése körül kifejtett hathatós támogatásáért, nemkülönben példás magatartásáért.

Fábián János ez. örsvezető, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban mindenkor tanusított kiváló és eredményes működéséért, örsparancsnokának a legénység oktatása és nevelése körül kifejtett eredményes és hathatós támogatásáért, nemkülönben példás magatartásáért.

Orzoli István ez. őrmester, közel négy évi segédoktatói minőségben való alkalmazása alatt a próbacsendőrök kiképzése, oktatása és fegyelmezése körül mindenkor tanusított kiválóan buzgó, eredményes és fáradhatlan tevékenységeért, nemkülönben példás magatartásáért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Sebüller Mihály és Grosz József törzsörmester számvivőségi, Wild Róbert törzsörmester, Kóka András és Lajos Károly örmester, segédtszti irodai segéd munkások, az irodai szolgálat terén több éven át kifejtett buzgó tevékenységükért, odaadó szorgalmukért és megbízhatóságukért.

Szotyori Lajos, Sas Ignác járásörmesterek, Tompa Ferenc örmester és Bukuj István örsvezető cz. örmester, segédoktatói minőségben több éven át kifejtett kiváló szorgalmuk és buzgó tevékenységük, valamint alárendeltjeiknek helyes és czéltudatos befolyásolása és vezetéseért és jó magaviseletükért.

Nagy József, Benedek Fülöp, Kénesi Gergely járásörmesterek, Illyés János, Minigesz Márton, Imecs Márton örmesterek, Mészáros István, Müller Mihály, Kovács Domokos, Törzsök Mihály, Nagy Lázár, Vitályos György, Szórád Dénes, Erős Péter, Kristó Károly, Asztalos Samuel, Ferencz Lajos, Mester Sándor, Bora János, Nagy Izsák, Tordai Samuel, Tamás Samuel, Gálfi Ferencz, Pál Mózes, Gergely Lukács, Szász Dénes, Bakó Károly, Jancsó István, Fehér András, Halász István, Illyés Mihály, Füleki József cz. örmesterek, Rosonczy Mihály és Birtalan István örsvezetők, Bajesa József, Bálint Mihály, Máté István, Kovács János, Bara Ferencz, Bodó Albert, Rózsa Antal, Szabó Károly II., Szabó Ferencz és Kutoj László cz. örsvezetők, Szekeres Dénes, Bodó Lajos, Mészáros Zakariás, Keresztély András, Kocsis András, Szvoboda Vincze, Horváth Péter, Kolbasz György, Egyek Ignác, Csibi Sándor, Konrád Lajos, Csörgő József, Pál Elek csendőr cz. örsvezetők, Kovács Ádám, Erős Rezső, János Márton, Szenkovics Antal, Nyáguly Miklós és Reményi Márton csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért, valamint alárendeltjeiknek helyes és czéltudatos befolyásolásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Fejes István, Unoka Pál járásörmesterek, Ligeti János, Farkas József II. örmesterek, Keresztes Mihály, Marinkás József és Vaskó Antal cz. örmesterek, Kiss Albert, Székelyhidai Géza, Lang János és Szilágyi Miklós cz. örsvezetők, Kujáni Mihály, Küss Mózes, Kovács József III., Soós András és Árvai Gyula csendőrök, az 1911. évi augusztus hó 6-ára virradóra éjjel, a borsodmegyei Edelényben, Cziszler Henrik és családja sérelmére elkövetett, közfeltűnést keltő, hármias rablógyilkosság tetteinek kinyomozása során kifejtett igen eredményes tevékenységükért és jó szolgálatukért.

Fábián János cz. örsvezető és Hosszu László csendőr cz. örsvezető, az 1910. évi október hó 3-án Angeli István volt császártöltési lakos sérelmére elkövetett gyil-

kosság tetteinek kinyomozásánál előjáró járásparancsnokuknak fáradságot nem ismerő szorgalommal való hathatós és eredményes támogatásáért.

Pimpedli Gyula és Paraj István szolnoki szárnybeli csendőrök, mult év folyamán a közbiztonsági szolgálatban tanusított eredményes tevékenységükért és mert ugyancsak a mult évben Czibakháza és Kunszentmárton községekben fellépett ázsiai kolera széthurczolásának meggátlása és a hatósági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése körül parancsnokukat lankadatlan szorgalommal, odaadással és eredményesen támogatták.

Bokor Bertalan és Vakulya Károly cz. örsvezetők, Klein Pál, Lévai János, Köntös Pál, Bródi István, Komáromi Vilmos, Oláh Sándor II., Polónyi Mihály csendőr cz. örsvezetők, Fata István, Gajdos V. András, Mándi István, Nagy István, Gasparik Mihály, Olasz Domokos, Jankovics András, Lauer István, Németh István II., Pongrácz József, Mujzer Géza, Fekete Ferencz, Pintér Lajos, Dervalics Antal, Sámson Géza, Gáli Ferencz, Szabó Ferencz, Acsai József, Zuzik Péter, Pusztai Mózes, Barta Pál, Ladányi József, Ádám János, Kovács György III., Farkas Gergely, Gallusz Imre, Kollár Marián. Biács János, Bajcsi Gyula és Horváth Sándor csendőrök s végül Hegedüs Imre volt csendőr, mert a mult év folyamán Czibakháza és Kunszentmárton községekben fellépett ázsiai kolera széthurczolásának meggátlása és a hatósági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése körül parancsnokukat lankadatlan szorgalommal, odaadással és eredményesen támogatták.

Kemény Ferencz cz. örmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított lankadatlan szorgalmáért és igen eredményes tevékenységeért, örsének példaszerű rendbentartásáért, nemkülönben mindenkor tanusított jó magatartásáért.

Koszorus Mihály csendőr cz. örsvezető és Kadarkuti János csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes, buzgó és fáradhatlan szorgalmukért, nemkülönben példás magatartásukért.

Orbán Sándor cz. örmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, nemkülönben az utóbbi két év alatt tanusított jó magaviseleteért.

Keserü István cz. örmester, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított ernyedetlen szorgalmáért, példaszerű kötelesség-hűséggel párosult eredményes működéseért, alárendeltjeinek helyes nevelése és vezetése körül tanusított buzgalmaért, nemkülönben mindenkor tanusított példás magatartásáért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Gáspár János, Rác Károly járásörmesterek, Bartók Ferencz örmester, Ambrus Ágoston és Baricz József cz. örmesterek, Veres József, Szöcs János, Támpa Imre cz. örsvezetők, Pál György, Barabás András, Serény János és Gál András csendőr cz. örsvezetők, Bács Ferencz,

Szidon György és Kanabé János csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tevékenységük és példás magaviseletükért.

Gálfi Ferencz őrsvezető cz. őrmester, a csendőrjelentkezők gyűjtése körül kifejtett eredményes tevékenységeért.

Áthelyeztetett:

1912 április 1-ével:

Fajt Jakab járásőrmester, a III. számú csendőrkerülettől a VIII. számú csendőrkerülethez, járásparancsnoki minőségben Mándokra.

A tényleges szolgálati állományba felvétetett:

1912 április 1-ével:

Mohácsi Ferencz, m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli várakozási illetékkal szabadságolt járásőrmester, az újból megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint szolgálatképes.

Beosztási helye: Paks.

Várakozási illetékkal szabadságoltatott:

Németh Albert, VI. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint jelenleg szolgálatképtelen 1912. évi április hó 1-étől számítandó egy évre.

Választott lakhely: Sümeg (Zala m.).

Nyugállományba helyezettek:

1912 április 1-ével:

Bagoly András, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint »rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Kézdiszentkereszt.

Moór Mihály, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint »rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Borosjenő (Arad m.).

Előléptettek:

1912 márczius 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Szendrei Lajos és Szénási Károly őrsvezető cz. őrmesterek, *őrmesterekké*;

1912 márczius 16-ával:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Kisaszondi Lajos, Szűcs Mihály, Kiss Pál III és Fatinczó János cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*; végül az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 márczius 24-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Farkas Mihály csendőr, *csendőr cz. őrsvezetővé*.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Varga Sándor III. őrmester, Jankó Etelkával, 1912 márczius 16-án, Orosházán.

Berkes Nándor cz. őrmester, Berkes Vilával, 1912. február 20-án, Sárbogárdon.

Schön Henrik cz. őrmester, Tobiás Évával, 1912 márczius 6-án, Mezöhegyesen.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Nyika Elek cz. őrsvezető, Petrikás Bertával, 1912 márczius 3-án, Tasnádon.

Laczovics Sándor csendőr cz. őrsvezető, Kerekes Idával, 1912 február 20-án, Gönczön.

Czikó Károly cz. őrmester, Kaszaniczky Stefániával, 1912 márczius 12-én, Felsőhalason.

Farkas József cz. őrsvezető, Malusinszky Margittal, 1912 február 18-án, Aknasugatagon.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Juhász Árpád cz. őrsvezető, Grodovszky Saroltával, 1912 február 19-én, Breznóbányán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Bajkuj István cz. őrmester, Főris Annával, 1912 febr. 18-án, Brassóban.

Vas Áron cz. őrsvezető, Salati Mária Annával, 1912 február 18-án, Baróton.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

Honvédelmi miniszter úr Ő nagyméltósága által legújabbán kiadott közzgaldalkodásra vonatkozó Cs 20 jelzésű Határozmányok czimű szolgálati könyvben előirt minták szerinti nyomtatványok és könyvek nemkülönbön leltárak raktárunkon már készen kaphatók.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Hegyelem
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Levelek egy nyári őrsről.

Ija; Pajtás.

III.

Kedves Barátom!

Bizony jó ideje, hogy ntoljára irtam. Akkor a legforróbb nyár volt, s most a hangulatos ősz szeptemberében vagyunk. Ez itt a legszebb évszak. A nappalok még melegek, az eső, a szél, a vibarok megritkúlnak; állandó derős napok követik egymást. Ilyenkor igazán kellemes a portyázás.

A portyázásról jut eszembe, hogy a szolgálatunkról is irjak végre. Valami különleges dolgokat ne várj, mert bizony a határnak ezen a részén nem sok nevezetesség adódik elő. Itt nincs rendes utvonal a külföld felé. Embereket alig látunk. A mi ember épen megfordul a vidékünkön. azok a nyárőrző pásztorokból, a romániai határőrség katonáiból és ritkábban a pénzügyőrség meg a bukovinai osztrák csendőrség járőreiből telik ki. Az előforduló bűncselekmények, nyomozások az állatcsempészéssel merülnek ki jóformán. Nagy területeket járunk be és megtörténik, hogy 20—24 órás portyázás alatt egyetlen emberrel sem találkozunk. A járásunk-kelésünk nevezetesebb mozzanatait a különböző állati nyomok megfigyelése, no meg a természet pompájának soha meg nem unható szemlélése helyettesíti. Egy-egy málnabokros, vagy veresáfonyás (góbé nyelven kokojszás) területen áthaladva, gyakran észleljük a csemegező medve nyomait s néha-néha magát az oldali bolondot is (a bogy népiesen a székely a medvét elkeresztelte), a mint esetlenül himbálva magát, valamelyik sürtiség felé iramodik. Néhol a siketfajd — népiesen vadpáva — szétszórt tollait fedezük fel valamelyik magános szirt, vagy csonka fenyőtönk mellett, kétségtelen bizonyosságul annak, hogy a természetes madarat vagy valamelyik szárnyas ragadozó, vagy a vérengző biuz pusztítottu el.

A magános szirtek, barlangok különben nemesak ilyen szempontokból érdekesek reánk csendőrökre nézve, hanem azért is, mert pihenőhelyek hiányában vibar elől ide búzódnak meg. Ha pedig valami oknál fogva az erdőben talál az alkony: ilyen barlangban várjuk ki a hajnalt. Éjjel a mi terepünkön tájékozódni nem

lehet. A fenyvesekben még nappal is könnyen el lehet tévedni. Éjjel az eltévedtetéshez még a bekövetkező szerencsétlenség is hozzájárul, mert az ember valami szakadékbá, vizmosásba könnyen beleeshet. Az odúk, a buvóhelyek a mi legnevezetesebb tereptárgyaink, a miket lelkiismeretesen számon tartunk és ismer mind-egyikünk. Ezenfelül még csak az ösvényeket, az úgynevezett csempészutakat tartjuk nyilván. Ilyenek közlében, a törpe kúszó-fenyő fedezékében tartjuk a lesállásainkat és megtörténik, hogy ugyanolyan rejtekhelyen figyel, alig pár lépésre tőlünk a román határőrző katona is a másik oldalon.

Ezek a román határőrzők rendes sorbadi katonák s így nem olyan képzett őrei a közbiztonságnak, mint mi. Elég jó viszonyban élünk velük, a mennyire lehet, de nagyobb barátságban vagyunk a mi derék financzainkkal, a kik itt igazán terhes szolgálatot teljesítenek. A határőrizetbe legújabbban szintén be vannak osztva s velük szemben a kölcsönös katonai tiszteletadás kötelező. Mannlicher-karabélyuk és rövid szurnyuk van, a két tölténytáskájukban teli lőszer, mint jó magunknak.

Ha összetalálkozunk valahol, legalább magyarul beszélhetünk velük, mert mással itt csak oláhul lehet.

Így ősz felé megkevesbedik a dolgunk, mert a nyájak lassan lehúzódnak a községekbe. Az idő bár derős, száraz; már gyakran van éjjeli fagy, dér s a füvet már ilyenkor nem eszi a szarvasmarha, a birka is csak válogatva.

Mikor az utolsó nyáj kolompja is elhallgat és a nagy csend teljes némasága beköszönt; nekünk is intőjel a költözködésre.

Összeszedjük a holminkat, az előre felrendelt hegyi lovakra rápakoljuk az őrs berendezését, a mit itt hagydi nem lehet s mint valami vándor komédiás csapat kutyák, lovak, kályhák, fazekak, no meg a tehenünk kíséretében megkezdjük a vonulásunkat haza anyaörseinkre. A riskánk kolompja az utolsó búcsubang az elhagyott helyen, a mig átvonulunk. Utánunk már csak a hideg, erős nagy tél következik, mely fehér lepellel fed be majd lassan mindent. A mint egészséges jó kedvvel ballagok majd lefelé a hegyen, eszembe fog jutni a kurucz vers:

Első magyar vill. óra berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroszai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltemek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. ☞ Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

osászárni és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerkészítője, az Oroszai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Zöld erdő pázsitját,
Pilling csiznárn nyomát
Hóval lepi be a tél —
Hóval lepi be a tél.

Legközelebb tehát már a rendes őrsről, az anyaőr-sőről fogok írni, de nem hiszem, hogy olyan érdekes dolgokat, mint innen.

Kuráncsonykor pedig, ha lehet találkozunk otthon.
A viszontlátásig ölel szerető falubeli szomszédod

Józsá.

Egy hosszas megfigyelés eredménye.

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Egyes fiatalabb csendőröktől, a kik rövid szolgálati idejük alatt még nem ismerhették fel kellően a megelőző (preventív) szolgálat szükségességét és eredményességét, sőt azok egynémelyikétől is, a kik már hosszabb idő óta szolgálnak, de nem tudták vagy nem iparkodtak a csendőrségi szolgálat eme részének fontosságát felismerni, sokszor hallhatjuk azt a rövidlátóságra mutató megjegyzést, hogy az őrzéstartások időközönkénti rendes leportyázására, erre az úgynevezett «megelőző szolgálatra» semmi szükség nincs s hogy nem egyéb ez, mint czél nélküli időpazarlás és a legénységnek értéknélküli fáradozása.

Leginkább azzal a tarthatatlan indokolással igyekeznek ebbeli állításukat igazolni, hogy a lakosságnak, különösen a pusztákon, tanyákon lakó része meg tudja a gyakori időközönkénti nálak megjelenő csendőrzéstartásokat és csak zaklatásnak tekinti a közbiztonsági viszonyok iránti azt a kérdezősködést, a melyekkel minden csendőrzéstartás hozzájuk fordul.

Hiszen, ha az ilyen felfogás érvényesülne és ha az őrzéstartások rendes leportyázásának a czélját meg nem értjük s annak fontosságát és értékét felfogni nem tudjuk, nem is más az, mint haszontalan időfecsérlés. Különösen, ha amolyan sablonos módon, gépszerűleg teljesítjük, hogy a járőr az előirt időben, csakúgy kelleklenül megjelen az előirt tárgyaknál s egy-két unott, mogorva szóval, talán még a némi bizalmat keltő köszöntést is mellőzve, megkérdi: mi újság? s aztán jószerint be sem várva az ilyen kérdésre rendszeren adni szokott nemleges választ, tovább ballag.

Csak természetesen, hogy az ilyen megjelenés nem teszi kelvéltté a csendőrzéstartás senki előtt s még természetesebb az, hogy ilyen körülmények között, semmi ered-

mény sincs a megelőző (rendes) szolgálatnak, vagy legfeljebb csak annyi van, hogy az előirt tereptárgy tulajdonosát vagy lakóját, a kit a szolgálati előírásból névleg — talán — már ismer is a csendőr, a többszöri találkozás után már személyében is megismeri. A tanyai, úgynevezett tanyáskertész lakónál előforduló gyakori változás mellett azonban még ez se bizonyos.

Az ilyen közömbös, mivel sem törődő csendőr rendes szolgálatát csakugyan értéktelennek kell tekintenünk. Mert ha figyelembe vesszük, hogy ilyen eljárás mellett különösen az alföldi őrskörletekben, a hol egy-egy őrzéstartásban száznál is több apróbb-nagyobb tanya van s ezeknek tulajdonosai és lakói közül mennyi jóakaratu, tisztességes és a csendőrség iránt rokonszenvvel viseltető — de ezeken fölül mennyi közártalmu és gyanus egyén is — maradjon ismeretlenül a csendőr előtt, csakugyan értéktelen időpazarlásnak kell minősítenünk a rendes szolgálatot.

Értéktelennek, mert hiszen a megelőző (rendes) szolgálatnak éppen az a főczélja, hogy személyi és helyi ismereteket szerezzünk, ebbeli ismereteinket folyton bővítsük s az ekként szerzett ismereteink és tapasztalataink felhasználásával a készülő, tervezett bűncselekményeket esetleg csirájában elfojthassuk, végrehajtani ne engedjük, a végrehajtottakat pedig könnyebben kideríthessük.

És pedig, azt hiszem, elég, sőt nagyon is fontos ok arra, hogy a megelőző szolgálatot nem haszontalan időfecsérlésnek és nem értéknélküli fáradozásnak, hanem a csendőri tevékenység egyik fontos és mellőzhetően követelményeinek tekintsük.

Hiszen éppen onnól a szolgálatnál figyelheti meg a csendőr leginkább feltűnés nélkül a lakosságot, mert ráér itt is, amott is rövidebb-hosszabb időt tölteni, s vele találkozókkal szóba állani, barátságos beszélgetés mellett bizalmat, rokonszenvet kelteni maga iránt.

Csak így ismerheti meg a csendőr az egyes családok körülményeit, a közártalmuak és gyanus egyének összeköttetését s egyeseknek erkölcsi züllöttségét és megbízhatatlanságát.

A csendőrnek meg kell látnia és figyelnie mindent, mert sohase tudhatja előre, hogy mily jelentéktelen semmiségnek látszó körülmény lehet majd irányítója valamely későbbi honyodalmas természetű nyomozásnál.

Sok és szép eredmény bizonyítja már az ilyen szolgálatok alkalmával szerzett és nyilvántartott megfigyelések fontosságát s bizonyára nem lesz az utolsó ezek között az sem, a melyet az alábbiakban ismertetni fogok.

Még 1899-ben történt, hogy Kele József őrmester — akkor mint ez. őrsvezető, tiszaroffi őrsbeli másodaltiszt — az úgynevezett Pusztá-Gyenda szőlőskertben portyázva, a szőlőskertbeli közbiztonsági viszonyokat illetőleg szóba ereszkedett az ottani korcsmárossal. Mig ott beszélgettek, közelükben haladt el a korcsmáros 16—18 éves korának látszó szolgálója.

Az alacsony, barna, középszerű termetű leány meztel volt. A karján felgyűrt réklige s oldalt kissé feltűzött szoknyája teljesen látni engedte az ungy is hízásra hajló termetű leány erős, jól kifejtett karjait és lábcsárait.

Falukon és pusztákon nem ritkaság az ilyen látvány. Mégis arra való tekintettel, hogy a korcsmáros gazdálkodott is és csalédei mindig nyakig voltak a dologban, feltűnt Kele előtt a leány jól tápláltsága, jó színe és

Ha fáj a feje ⁷ ne tévóvazzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

fejlettség és kérdést intézett a kocsmároshoz a leány kiléte, honnan származása iránt, megjegyezvén, hogy kifogástalan cselédnek látszik.

Az ilyenekhez ugyan, ha csak valami különösebb ok nincsen rá, igen kevés köze van a csendőrnek hivatalosan, de hát így magánbeszélgetés közben minden feltűnés nélkül megemlíthető.

Luxenberg ur nem is vette ezt a kérdést konfidenskedésnek s mindjárt meg is adta a kellő felvilágosítást, hogy a leány egyik szőlőskertbeli család teljesen árván maradt gyermeke s már két év óta szolgál nála.

Kifogástalan, szorgalmas és főként erkölcsös cselédnek jellemezte a leányt, a ki éjet-napot egygyé tesz, biztatni, nógatni nem kell, teendőit figyelmeztetés nélkül is pontosan végzi s a munkában, legyen az házi vagy mezői munka, fáradhatatlan.

— Mégis milyen jó színben és jó erőben van — jegyezte meg Kele.

— Nem sajnálom tőle — szól a dicsérvés hangján a kocsmáros — de higgye meg, őrsvezető ur, eszik az kettő helyett is. Meg van nálam a jó bére és rendes kosztja, hát csak szegény volna, ha mégis rosszul nézne ki.

Luxenberg ur természetesen még ekkor nem is tudta, hogy véletlenül milyen igazat mondott. A cselédség között ugyanis már meg volt a gyanu, hogy az Izidor urfi és a Zsófi — ez volt az erkölcsös leány neve — már «összeszűrték a levot», de bizonyosat még senki se mert volna efelől mondani; a kocsmáros előtt pedig, nehogy az urfít magokra baragítsák, mélyen hallgattak. Így aztán Luxenberg ur nem is tudhatta, hogy a Zsófi, tekintve az akkori, de ő előtte még ismeretlen állapotát, már csakugyan «kettő helyett» eszik.

Podig, mint később kidortílt, a jól táplált Zsófi ekkor már 3—4 hónapos terhes volt, a mi, ha nem is volt észrevehető a hízkonyaságra hajló alacsony, középszerű termetű leánynál, de a jól tápláltság látszatának keltéséhez mindenesetre nagyban hozzájárult.

A kocsmáros előírt tárgya lévén, Kele őrsvezető azután is többször megfordult ott. De már ezután a cselédok egyes elejtett szavai után ő is jobban figyelni kezdte a leányt s így jött rá, hogy a még néhány hónappal azelőtt gömbölyű termetű leány kezd ovális alakúra kidomborodni, de csak olyan mértékben, hogy ez csak gyanúra lehetett ok, de teljes bizonyosságot még semmikép nem árult el, annál kevésbé, mert a leány éppen úgy végezte a dolgot, mint azelőtt.

Ilyen körülmények között természetesen nem lehetett kétségbe vonni egyes idősebb cselédok azt az állítását, hogy nincs annak a leánynak semmi baja és csak azért esküdözött az urfiával valló szerelmi históriáról a kocsis meg a kishóros, mert közeledésüket a leány mindig visszautasította. A mit viszont ezek se tagadtak, de sohase felejtették el hozzátenni, hogy ez csak azért van, mert az urfi jobban a kedvére való.

Így tehát nagyon ingadozóok voltak a vélemények a Zsófi erkölcsi és állapota felől s talán ha valamivel ügyesebben jár el, sohase derült volna ki az oly hosszú ideig ügyesen elrejtett titok.

Később ugyanis, egyik őszi napon, azzal a birrel jött egy tanyai lakos a tiszarófi laktanyába, hogy az országutú pusztai kútban egy csecsemőhullát találtak.

A törvényeséki hullavizsgáló bizottság megállapította, hogy a teljesen egészségesen és élve született leány-

csecsemő körülbelül 14 nappal előbb került a kútba s ott fuladt meg.

A kút, melyben a hullát találták, négy község irányából vezető országút keresztezésébe esvén, de mert már késő ősze járt az idő, fuvarosok vagy munkások igen ritkán fordultak meg ott, ez volt az oka, hogy a hullát már előbb észre nem vették.

De éppen ez a körülmény tette bonyodalmassá a tettes kinyomozását is. Négy határbeli tanyán és négy községben igen sok nő lehetett abban az időben áldott állapotban és az se látszott különös lehetetlenségnek, hogy valamely városról-városra járó rövidáru tót kereskedőhöz, vagy valamely ott keresztül kocsizó komédiás csapathoz tartozó nő, talán éppen a kútnál való etetés és pihenés közben szülte meg a gyermekét s nem valami várvavárt áldás lévén a kis jövevény, egyszerűen a kútba dobták és tovább hajtattak.

Ilyen körülmények között indult meg a nyomozás, de bizony a környékbeli lakosságnál való pár napi pühatolás, a melybe a nem éppen közelleve említett szőlőskertet is belevonták, éppen semmi eredménynyel nem kecsegtetett.

Kele őrmester ugyan mindenképen a kocsmáros cselédjét gyanúsította a cselekmény elkövetésével, de csak akkor lepődött meg, mikor a kocsmában megjelenve, a leányt éppen olyan jól táplált állapotban találta, mint régebben látta és a cselédség közül is, a már említett kocsis és kishóros kivételével, senki se akarta őt a leány iránti gyanujában megerősíteni, maga a kocsmáros pedig, a kihez teljes bizalommal fordult, egyenesen képzetlenségnek minősítette a gyanut.

A szőlőbeli hkosok közt való további pühatolás során azonban, talán az eset feletti általános felháborodás okozta buzgalmukban vagy csakugyan tudtak némelyek a leány viselkedéséről és eljárásáról, akadtak többen, a kik, de csakúgy négy szem közt, titokban, megerősítették Kele őrmestert a gyanujában, sőt még azt is hozzátették, hogy valamelyik szülésznőnek, mert volt ott három is, aligha tudomása nincs a dolgról.

A szülésznők között ugyan egy se akadt, a ki a leánynyal való összeköttetését beismerte volna, mindannak daczára a járőr visszatért a kocsmába s a hegybiri jelenlétében megkérdezte a cselédet a cselekmény elkövetése felől. Ez azonban konokul tagadta, hogy a gyerek az övé lett volna s hogy ő dobta volna azt a kútba.

Mikor pedig felemlítették előtte, hogy a környékbeliek nagy része azt híreszteli, hogy a gazdája fiával szerelmi viszonyt folytatott s e viszony következményeként teherbe is esett, nemcsak hogy teljesen érintetlennek állította magát, hanem egyenesen követelte, hogy bármelyik szülésznővel vizsgáltsák meg.

Kele őrmester ezután, hogy a leány iránti kétélyeit megözöntesse, intézkedett, hogy a szőlőskertbeli két oklovels szülésznő a leányt megvizsgálja s e czéleből a közelebb lakó szülésznő házához el is mentek.

A vizsgálas bent a szobában történt, a járőr pedig a konyhában várta az eredményt, a mi rájuk nézve egyenesen meglepő volt. A két szülésznő ugyanis egyhangulag azt állította, hogy a leány még teljesen érintetlen.

Mint ahogy azonban, mint fentebb is említettük, a szülésznők valamelyike ellen is fenforgott az a gyanu, hogy a leány titkait ismerte, Kele őrmester elküldte járőrtársát a harmadik szülésznőért és az előbbi kettőt

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRUT 8. SZ.

BUTOR

13 Képes árjegyzék ingyen. : : Telefon 88—59.

eltávolítva, ugyancsak az előbbi módon, de már nyitott ajtó mellett, megvizsgáltatta ezzel is a leányt.

Ez aztán megmondta az igazat, hogy a leány csakugyan gyereket szült, még pedig nem is régen, lehetségesnek tartotta, hogy éppen 14—16 nap előtt. Az örömoster ama kételkedő szavaira pedig, hogy hiszen a leány termete nőt nem változott, ott a bizalmi egyén előtt lovetta a leány ruhája alól egy háromrészt hajtott ágylepedőt, a melyet az a dorokán körülcavarva és biztonsági tűkkel összehúzóva hordott s így megmutatta, hogy a leány termete a szülés folytán mégis történt változás, de azt a csekély fogyatékossgát azzal a lepedővel, a mely egyébként a még beteg test magasabb hőmérsékkel való ellátására is szükséges volt, igen szépen lehet leplezni.

Erre már a leány is megtört. Beismerte, hogy a gyerek csakugyan az övé volt. Sőt bementia azt is, hogy az urfi tudta, hogy ő áldott állapotban van, a gazdájának pedig még azt is észrevették, hogy gyereket szült, de már csak azután, mikor a kúttól visszajött s a konyhában véresen összeszórt. Mikor azonban megmondta nekik, hogy a gyerek az urfitól való volt, azt pedig elhallgatva, hogy miként pusztította el, nemcsak hogy nem firtatták tovább a dolgot, hanem még őt is hallgatásra intették. Arra nézve, hogy a történetek után hogy lehetett bátorsága a szülésznőkkel való megvizsgálásnak alávetni magát, azt felelte, hogy az egyik szülésznő, a kinek a házánál a vizsgálat történt, már a szülés utáni harmadnapon, valószínűleg a gazdájának intézkedésére megvizsgálta őt s a jelenvolt háziasszony előtt úgy nyilatkozott, hogy nincs semmi baj, pár hét múlva akár érintetlennek is lehet állítani.

Ezek ismertetése után a kocsmáros és felesége se tagadták tovább, hogy a szülés esetét megtudták, de már akkor a gyerek nem volt sehol. A leány pedig minden kérdésükre azt válaszolta, hogy ne keressék, jó helyen van már az. Arról azonban, hogy fiuk a leányt szerelmi viszonyt folytatott, sohasem vettek észre semmit. Így azután, mivel a fiukat se akarták megsegényesíteni, esetleg bajbakeverni és a leányt is sajnálták feladni, a szülésznő által való megnyugtattás után hallgattak az egész esetről. És különösen megnyugtatta őket az a körülmény, hogy a leány a szülésznő által csupán egészségi szempontból egy időre ajánlott lepedő használatával oly ügyesen tudta leplezni a szülés folytán beállott testi fogyatékossgát, hogy azt még a családtagok se tudta észrevenni.

De hát hiába volt a szerelmi viszonyról való általános titkolódzás; hiába minden előkészület, az igazság-szolgáltatás sújtó kezét még se kerülhette el az "erkölcsös" leány.

Szóval: a megelőző szolgálatok alkalmával szerzett és helyesen felhasználtnak itt is meg volt az el nem maradható eredménye. Holott, ha Kele örömoster a leány szerelmi viszonyára vonatkozó megjegyzéseket amúgy közörebőven elereszti a füle mellett és csupán azért, mert nyilvánvalónak látszott, hogy a szerelmi féltékenységtől bosszúra ingerelt két család megdöbbenésére az egész szerelmi történet, a leányt meg nem fogja, ez az eset talán sohasem derült volna ki.

Ezért kell mindig szem előtt tartani az Általános szolg. határozványok VII. fejezetének 13. pontját, a mely azt rendel, hogy rendes portyázások alkalmával a járőr mindig kiváló éberséget fejtsen ki és figyeljen minden legemelkedőbb jelenségre kiterjesztve; és ugyan-ezen fejezet 26. pontját, hogy a családtag viselkedése, legyen az férfi vagy nő, mindig alaposan megfigyelendő.

Nagy számok.

Naponként kimondjuk a egész közönnel vetjük oda ezt a szót: millió és senki sem adott még számot magának arról, hogy mennyi tulajdonképpen egy millió. Lássuk csak hát, hogy mennyi is lehet voltaképpen. Ha egy gyakorlott számoló óránként 3000 forintot bír leszámolni s naponként 10 órát fordít erre a summi esetre sem kellemetlen foglalkozásra, akkor 33 és fél napra van szüksége, hogy egy kerek milliót leszámolhasson. S ha ezt az összeget csupa ezüst-forintosokban egy vonulba képzeljük tőve egyiket a másik mellett, akkor a vonal, melyet így képez őt mértföld hosszú lesz. Ha pedig egymás tetejére tőve képzeljük, nem kevesebb mint 840 láb magas oszlopot adna, a milyen magas torony nem létezik Budapesten, de még máshutt sem. S ha már legalább megközelítő fogalommal bírunk a végtelen nagyról, lássuk most a végtelen kicsinyt is. A kréta, melyet mindenki ismer, biztos görögövi vizsgálatok szerint csupa apró ázalagok héjából áll, melyek 2000 darabonként tesznek egy vonalnyi hosszat, és csak 100 millió nyom egy grammot. Egyetlen köbhüvely kréta áll 1000 millió ily ázalagból, úgy hogy egy mázsa súly belőle 58 billió ily véghetetlen piciny állatot foglalna magában.

Mennyi egy billió? Felelet: milliószor millió és száznokban loirva így néz ki: 1.000.000.000.000. Csak hogy a loirt szám még távolról sem ad fogalmat magának az ósszegnek nagyságáról. Egy billió annyi, hogy valakinek, feltéve, hogy egy másodperc alatt hármat számlál, tízezer óvig kellene éjjel-nappal számlálnia, hogy a billiót elérje. A nap területe 3700 billió köbmértföld. Ha volna oly oró, mely minden másodperczben három ily köhmértföldet bírna kiszakítani a naphól, akkor teljes 37 millió évre volna szüksége, hogy az egész napot megemmisítse. Képzeljük el, hogy a nap alakulásánál minden másodperczben egy köhmértföldnyi szilárdult meg folyék tömegéből, akkor is 111 millió óvig kellett hogy tartson, míg az egész nap készon lett.

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig grammofont, eufont, hanglomezt vagy bármily más hangszert, amíg

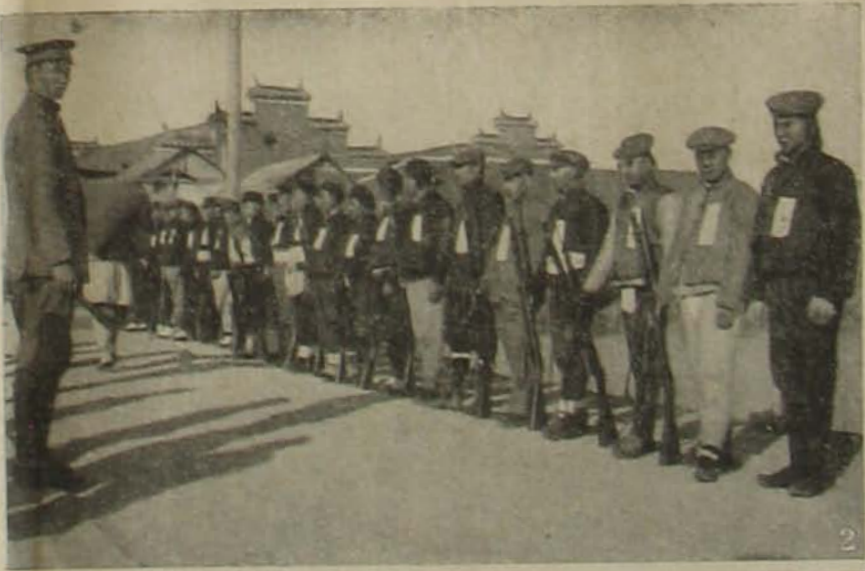
REICH ALADÁR m. b. hangszerek kőszítője
BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-ÚTJA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képen árjogszókat el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2-40 korona.

1. Peankau város égése. 2. Forradalmár csapat. — 3. Egy elfoglalt ágyú. — 4. Egy elpusztított város utcája.
A kínai forradalom színhelyéről.

A távolságok mérésére a világűrben a mozgások sebességét vesszük alapul. Tudjuk, hogy a hang másodpercenként 1030 lábat tesz meg, hogy a hold körülbelül 52,000 földrajzi mértföldre van földünkötől. Míg egy lokomotivnak, mely órákúnt 6 mértföldet tesz meg, 361 napra volna szüksége, hogy ezt a távolságot bejárja, addig a hang a földtől 14 nap múlva érne a holdba. A fény sebessége ellenben 930,000-szer nagyobb, mint a hangé; egy a holddal szembehelyezett tükör annak sugarát már két másodperc múlva visszavetné. A napnak távolsága a földtől 30.682,330 földrajzi mértföld, körülbelül négyszázszor nagyobb, mint a hold távolsága. A nap világossága 8 perc és 13 másodperc alatt ér a földre, ugyanezt az utat a hang 15 év alatt, a vasút közel 400 év alatt tenné meg. A világosság egy másodperc alatt 46,367 földrajzi mértföldet tesz meg.

Hangnál, világosságnál is gyorsabb a villamosság, mely egy másodperc alatt 60,000 mértföldet hagy hátra. Naprendszerünk ismert bolygóinak legutolsója, a Neptun harmincszorta esik távolabb tőlünk, mint a nap; ettől való távolsága, 593.882,000 mértföld, körforgási ideje 216 nap és világossága 4 óra 9 perc alatt ér földünkre. Az 1811-iki üstökös 8800 millió mértföldre volt földünkötől. De az 1844-iki Mauvais-féle üstökös még távolabb, 90,000 millió mértföldre esett tőlünk. Sőt ennél is 50-szerre távolabb van a földünkhöz legközelebb eső állócsillag, s ennek fénye csak 4 év és 38 nap alatt érne el földünkre.

Vegyünk egy példát fel: Kiszámították, hogy a földön összesen 15 millió mázsa gyapotot termelnek évenként. A legfinomabb numerusu gyapotnak latja körülbelül egy mértföld hosszúságú szálát ad. Ennek következtében egy egész század összes gyapottermelésére volna szükségünk, hogy annak összekötözött szála az állócsillagokig elérjen. De csakis a legközelebbieig, mert a legtávolabbiakból a világosság is csak 1000 év alatt jut el hozzánk, a mi 1270 billió mértföld távolságnak felel meg. Úgy hogy a mi fényt most lát szemünkben, az körülbelül a honfoglalás idejéből származik. A tejútból a világosság 5000 év alatt ér el hozzánk; az a világosság tehát, melyet most látunk a tejútban, még Ábrahám előtt is 1000 évről keltezhető, mivel pedig a tejutat már a görögök is ismerték, ez mutatja létezésének régiségét. S pedig mindez még semmi a ködfoltok megmérhetlen távolságához képest, melyekből a fény 4, 5, sőt 10 millió év alatt jut el szemünkig, így 500, s még több trillió mértföldnyi távolságra lehetnek tőlünk. (Egy trillió annyi mint milliószor billió.)

Kezdjük meg csak a legesekélyebb számokkal az úgynevezett hatványozási miveletet és majd meglátjuk mily óriási összegekben lyukadunk ki. Ismeretes a példa a sakkjáték feltalálójáról, kinek az indiai mogul kincseket ajánlott díj, de ki nem kért egyebet, mint egy buzaszemecskét sakkasztájának első koczkájára és minden következőre kétszer annyit, mint a megelőző. A fejedelm az hitte, hogy nagyon könnyen teljesítheti kívánságát, de az eredmény azt mutatta, hogy a sakkaszta 64 koczkájára ily számításal több mint 9 trillió buzaszem esnék, a mennyit még nem termeltek a világ teremtése óta.

Mi egy négyszög-mértföld, mindenki tudja, de hogy egy köbmértföld mennyi, a melyből a nap maga 3700 billiót tesz ki, azzal kevesebben vannak tisztában. Egy köbmértföld akkora koczka, melynek minden oldala egy

mértföld hosszú. Nos tehát kiszámították, hogy ekkora területbe mindent a mi a világon van, az összes embereket és állatokat bele lehetne tenni a nélkül, hogy tovább mint félig, vagy kevéssel tovább megtelnék. Világosan mutatja ezt a következő példa. Tegyük fel, hogy van egy téglavető-gép, mely szakadatlan munka mellett minden másodperczben egy köhláb terjedelmű téglát képes vetni. Ez naponta 86,400, évenként pedig 31.536,000 téglát tenne. Mivel egy földrajzi mértföld 24,000 láb hosszú, tehát csupán egy négyszög-mértföld beborítására 567 millió téglára volna szükség, a minek elkészítésére a gép 18 éven felüli időt venne igénybe. De a köbmértföldnek ezenkívül magassága is 24,000 láb, s ennek kitöltésére ugyanannyi év volna szükséges. Szóval a gépnek 438,365 évig kellene éjtnapot dolgoznia, hogy egy köbmértföld területet egészen kitöltsön. Tegyük még hozzá, hogy aránylag kicsiny földgolyónk is 2650 ily koczkát tartalmaz s nem lesz semmi okunk földünk kicsinysege felett panaszkodnunk, kivált ha azt is tudjuk, hogy az egész tömege nem kevesebb, mint 14 quadrillió fontot nyom, a mi sorszámában leírva így néz ki: 14.000,000,000,000,000,000,000,000.

Még egy meglepő példája a számok csodájának a kamatos-kamatszámítás. Ebből tudjuk meg, hogy a kamatok kamatai 14 év és 18 óra alatt a tőke magasságát érik el, az esztendő 365 napjával számítva. Mint-hogy azonban minden 4 évben 1 és minden 400 évben két nappal toldatik meg az esztendő, ezeket sem szabad számításán kívül hagyni. Ha tehát tudni akarnók, hogy egy Krisztus urunk születésekor 5 százalékos kamatra elhelyezett fillér máig mekkora tőkévé növekedett volna, úgy találunk, hogy az elhelyezett fillér 14 év alatt megkétszereződött, 28 év alatt megnégyesződött, 42 év alatt pedig megnyolcszorosodott volna, s máig végre ilyen csinos összegre szaporodott volna: 38 sextillió, 132,508 quintillió, 177,389 quadrillió, 23,035 trillió, 518,722 billió 35,663 milliő, 441 ezer 348 tallér, vagy pedig számokkal leírva:

38,132,508,177,389,023,035,518,722,035,663,441,348

Föltéve már most, hogy ezt a szép kis összeget kényelmesség okáért 1000 talléros bankjegyekre akarnók beváltani, mintegy félmillió quadrilliónyi árszó és illetmény számításával, kapnánk érte 38,132 quintillió darab ezertallérost, mely egymásra téve 433,000 billió köbmértföldet foglalna el, tehát 162.800,000-szer akkora térséget, mint a földé, és 117-szer akkorát mint a napé.

A foglalkozások betegségei.

A különféle foglalkozásokkal járó betegségek rendszerint azokat a szerveket támadják meg, a melyeket a napi munkánál leginkább és első sorban veszünk használatba. Az izmoknál és csontoknál természetesen másképpen van ez, mert itt éppen azok a részek fejlődnek ki legjobban, a melyek a legtöbb használatnak öröndenek. A ki a karjaival dolgozik, az erős karizmokra tesz szert és hatalmas mellkasra. Az érzékszerveknél azonban éppen fordítva áll a dolog. Minél inkább használjuk az érzékszerveinket, annál inkább veszítenek a fogékonyságukból. Nagyon is érthető, ha egy író, a ki folytonosan dolgozik és még a regényoi korrekturáját is megolvassa, vagy rajzoló, aki finom munkákat végez, gyöngébb szemekkel bír. Ezzel szemben nem igen

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor. alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részessül ek. Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

5. Katonai őrállomás. — 6. Gépfegyveresapat. — 7. Egy lázadó büntetése. — A forradalom áldozatai.
A kínai forradalom színhelyéről.

tudja az ember belátni, hogy miért kell ugyanennek az esetnek a festőknél beállani. Éppen így vagyunk a hallószervekkel is. Nehéz elhinni, hogy a zenészek hallása ne fejlődjék állandóan, pedig igen sok esetben azt tapasztalták, hogy a muzsikások hallóképessége tompul.

Az a körülmény, hogy a tüzerek megszoktak ugyan általában nem esodálatos dolog, ellenben a zenészek tompult hallása érdekes még problémának is. A nagy általánosságban ugyan nem áll ez a tétel és sokan ezért esnek tévedésbe a kérdésnél, mert a legnagyobb zenészek között akadtak gyöngye fülű emberek. Beethoven fájdalmas sorsa mindenki előtt ismeretes. Arról nincsen ugyan tudomásunk, hogy mi okozta a nagy zeneköltő fülbaját. Sokan azt állítják, hogy onnan eredt, hogy Beethoven a vértódulás elősegítésére rendszerint jéghideg vizbe dugta a fejét naponként többször is. A sükettség azonban nem volt túlságosan nagy befolyással a későbbi szerzeményeire és helytelen az a feltevés, hogy az orchester hanghullámsi okozták a hallószervek tompulását. Mert ha ezt egy zenekari tagra mondják, abban az esetben lehet még némi valószínűséget tulajdonítani a feltevésnek. A zenekar tagjai ugyanis állandóan ki vannak téve a legerősebb hanghullámoknak és közvetlen közletről remegteti meg a hallójárataikat a nagy réztrombiták és dobok hangja. De Beethovenen kívül még más nagy zeneszerzőnek a süketességéről is tudunk. Tompult hallása volt például Bizetnek és Smetana-nak is. A komponisták hatalmas tömegében elenyésző csekély azonban a süketek száma, míg egészen másképpen áll a dolog a muzsikuskoknál, a kik állandóan bizonyos megbatározott hangszeren játszanak.

Különösen a hegedűsöknél találunk érdekes jelenségekre. A hallójáratok sokszor megbénulnak náluk, de a tulajdonképpen meglepő az, hogy legtöbbször csak a fél fülre terjed ki a kellemetlen betegség. Különösen a bal fül hallása gyöngül meg legtöbb hegedűművésznél előbbutóbb. A bal fül ugyanis közvetlen közelében van tudvalevőleg a hegedűnek, a melynek a rezonáló rezgéseit nemcsak a levegőn, hanem magán a testen át is alig pár centiméternyiről fogja föl. A bal fül tehát mellérendelt szerepet játszik, míg a hangok, a finomságok és árnyalatok erőssége fölött a jobb fül örködik. Ugyanezt megtaláljuk igen kis mértékben a csellistáknál és a basszistáknál is. A nagy furóhangszerek mellett üldögélő többi zenészek is ki vannak téve a hallószerveik tompulásának, végül pedig a zongoristák is beleeshetnek a kellemetlen betegségbe, különösen akkor, ha állandóan fölnyitva tartják a zongora fedelét. A statisztika különben azt mutatja, hogy azok, a kik foglalkozásszerűen üzik a zenélést, rendszerint inkább ki vannak téve a hallószervek gyöngülésének, mint azok, a kik komponálással foglalkoznak. Azt is kimutatja a statisztika, hogy a szólísták mindég kevésbé szenvednek a zenészek en e kellemetlen betegségében, mint a zenekarokban alkalmazott muzsikások. Végül azt is megállapították, hogy a legtöbb gyöngült hallású embert a katonazenekarokban lehet találni.

KÉPEINKHEZ.

A kínai forradalom színhelyéről.

A történelmi formák állandóan összeütközésbe jönnek a nép erkölcsi és gazdasági erőviszonyaival. Tradíciók omlanak össze itt és újak alakulnak amott. Kis

fejedelemségekből czárságok és királyságok teremnek egyik helyen s másutt trónok omlanak össze, hogy új államformának adjanak helyet. A nép ereje és vágya kielégíthetetlen. Ma még Isten kegyelméből való királyok kellene neki, holnap már ledönti a trónt, a melybe tegnap kegyeltjét ültette.

A nép ereje, hatalma rombol és pusztít ma, hogy holnapra újakat, neki tetszetősét építsen. Hogy a tegnap és holnap között mennyi idő, évszázadok vagy évezredek telnek-e el, az mellékes.

Rombolás, pusztítás robaja hallatszik hetek óta a felkelő nap országa: a több ezer éves kínai császárság felől is. S robaj közül a letűnt császárság halotti éneke és az elűzött dinasztia sirámja hangzik ki. Megunta népe a császári czimet, megutálta a gyűlölt Mandzsú dinasztia évszázados zsarnokságát. S a nép ereje nagy, kiszámíthatatlan. Forradalomba tör ki s e forradalom tisztító tüze felvilágosítja, magával ragadja a népek millióit; összetűz a császári zsoldos sereggel s üzi, kergeti maga előtt a saját vérehez hűtlenné vált miliciát. Rombol, pusztít, eget mindent, a mi útjába kerül. Menekülni kénytelen haragja elől a dinasztia is. Pekingből, a mennyei birodalom régi fővárosából székelyét Nankingba teszi át. Még remélt, de reménye csalva ábránd volt csak.

A nagy államférfiak felvilágosítják az özvegy császárnét tarthatatlan helyzetéről. Csak lemondani, megválni ősei trónjától, ha életét kimélni akarja. A visszavonulásra kész az aranyhid. A lemondás látszatával meg van mentve a császári tekintély. S a nép üdviválgással, örömujjongással üdvözli az új államformát: a köztársaságot.

Mint a jelen számunkban közölt képek mutatják és a mindentudó napisajtó közleményeiből is kivehető, ágyuk dörgése, puskák ropogása, az elesettek ezreinek halálhörgése között, felégetett, elpusztított városok romjain alapult meg ez az új kormányforma s létesülését a nép kiomló vérevel írta be a történelembe.

Ha ezek után a felszabadult nép társadalmi átfelődése, erkölcsi és gazdasági átalakulása is ily könnyen sikerül: és ha Khina nagy államférfainak az az igyekezete, hogy a vén Európából és az ifju Amerikából mindazt, a mi a nép kulturális fejlődésének előmozdítására jó és üdvös, Khinába átplántálják, szintén valóra válhatik, az új államformával a mennyei birodalom nemcsak, hogy hamarosan megerősödvé foglalhat helyet a többi számottevő államok sorában, hanem azok legféltettebb versenytársává válik.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátusalap javára Morvay Béla ny. honvédhuszár százados, fencsikái földbirtokos 20 koronát, dr. Belicza Pál aranyosmaróti ügyvéd pedig 18 koronát adományoztak. Az alap vagyona ezen újabb adományokkal 26,712 korona 76 fillérré emelkedett.

Garázdálkodó őrsvezető. Kun András ez. és kir. 68. gyalogezredbeli őrsvezető, április 5-én este szabadságolási helyén Mezőtúron, ittás állapotban az utcán duhajkodott és az őt e miatt rendre utasító Méhes Zsigmond mezőtúri őrsbeli ez. őrsvezetőt durva szitkok között megtámadta és annak szuronyos fegyverét lefegyverezési szándékkal megragadva, azt az őrsvezető kezéből kicsavarni igyekezett. Méhes ez. őrsvezető a támadó őrsvezető ellen a fegyver birtoklásáért folytatott

dulakodás közben egy lövést intézett és azt a baloldali felső első és második bordaközön találva, súlyosan megsebesítette.

Megtámadott csendőr. A krassó-szörénymegyei Nadrág községben április 1-én este a községben szolgálaton kívül sétált Mátyás Mihály csendőrt, Dragocza Péter, Marinoszku Valér és Moldován Kornél nadrági lakosok megtámadták és veszélyesen fenyegették. Mátyás csendőr szorongatott helyzetében kardot rántott s azzal mind a három támadót könnyen megsebesítette.

Ellenszegülések. Poth János nagygejzei örsbeli próbacsendőr, április 4-én Csengeri Gyula nagygejzei lakos ellenszegülővel szemben, annak könnyű sérülésével végződő löfegyvert használt. — Gál Antal petrozsényi örsbeli csendőr, márczius 31-én este 8 órakor Petrozsényben Popa Ruszalin ellenszegülő bányamunkással szemben, annak súlyos sérülésével végződő kardfegyvert használt.

KÜLÖNFÉLÉK.

A tetoválás terjedése. Angolországban a tetoválás mindennapi, általánosságban elterjedt divat, a melynek különösen előkelő körökben lelkes barátai és szószólói vannak; közismert dolog, hogy György király maga is tetoválva van és mellén elpusztíthatatlan, szimbólikus rajtot visel emlékül tengerészeti pályájára. A tetoválás eredetét Angliában a kelták egy régi szokására vezetik vissza, a kik a britt szigetek őslakói voltak. Ezek a kelták, mielőtt háboruba mentek, testüket bizonyos levelek nedvével festették be. A tetoválás művészetében kétség-telenül a japánok érték a legnagyobb tökéletességet. Mielőtt magukat tetoválnák, a simára borotvált bőrre tollal megcsinálják a rajz körvonalait, a melyeket aztán különböző tűkkel a bőrön megszurkálnak, minek következtében a bőrön alig látható apró lyukacsok támadnak; ezekbe azután festett port hintenek és kész a tetoválás; ha a rajtot többféle színre akarják festeni, akkor minden egyes színnel külön kell a tetoválási műveletet végezni. A híres birmai tetoválóknak nincs ugyan olyan művészi tehetségük, mint a japánoknak, de jóval fölülmulják őket sárkányok és pagodák megrajzolásában, ámbár tetováló-rendszerük valóságos tortúra, sőt gyakran veszélyes is. Ausztrália benszülőltjei, tetoválás alkalmával, bámulatraméltó önfeláldozással nagy sebeket ejtenek mellükön és karjaikon, a melyeket azután telehintenek fehéres és vörös krétaporral. Ha a sebek bebegednek, akkor a bőrön formátlan daganatok támadnak, a melyeket az előkelőség netovábbjának tartanak. Még sajtáságosabb a Salamon-sziget lakóinak tetoválómódja, a kik az arcukat csillag, kerekék, gyűrűk és létrák alakjaival rajzolják tele. Meg kell még jegyezni, hogy a »tetoválás« szó, a tahitii »tatau«-ból származik. Hogy a tetoválás eredetileg csak a test díszítésére, vagy vallási babona céljaira szolgál-e? — mindmáig vitás kérdés maradt. A vad népeknél azonban a tetoválás a törzsek, családok és rangfokozatok megkülönböztetését szolgálja, olykor pedig nagyobb események emlékére, vagy megkötött szövetségek jeléül csinálják.

Gyilkos kutya. Amerikában a kanadai Dugald város egyik tanyáján egy kutya agyonlőtt egy másik kutyát. Dugald közel fekszik Winnipeg városhoz. A város hatá-

rában fekvő farmokon igen gyakoriakká váltak utóbbi időben a farkasok pusztításai. A hidegtől és éhségtől üldözött vadállatok belopóztak a farmokra és nagy pusztításokat végeztek a háziállatokban. Az egyik farmer érdekes módon védekezett a farkasok ellen. Farmján állati hulladékokat dobált szét s ezekre a hulladékokra egy puskát irányított, mely egy fára volt elhelyezve s melynek ravaszán hosszú madzag lógott. A madzag vége a farmer istállójához nyúlt, úgy hogy a farmer egész kényelmesen agyonlőhetett egy farkast a nélkül, hogy az életét veszélynek tette volna ki. Történt pedig a minap az, hogy a farmer egyik kutyája azok között az állati hulladékok között kutatózott, melyeket a farkasok számára dobáltak szét a földön, a farmer másik kutyája pedig az istálló oldalán lógó madzaggal játszadozott. A farmer azonnal tisztában volt a veszedelemmel s magához akarta inteni azt a kutyát, a melyik az istálló mellett játszott. Hirtelen fűtölt neki és a kutya azonnal engedelmességre is akart, de ugrás közben nagyobb erővel ragadta meg a madzagot és a puska elsült. A másik kutya holtan esett össze.

Egy újmódi pályaudvar. Newyorki Central »Railway Company« most egy új pályaudvart épít, a mely ki fogja elégíteni a legmodernebb igényeket is. Az új pályaudvaron egész sereg olyan újítás lesz, a melyről eddig még álmodni sem mertek az emberek. Így lesznek többek közt: villamos felvonókészülékek, márványcarnokok, a melyek várótermekül fognak szolgálni, fonográfok, a melyek a vonatkéseket fogják bejelenteni. De a legérdekesebb újítás, a mely még eddig egyetlen pályaudvaron sem volt, az úgynevezett »csók-helyiség«. A pályaudvarokon ugyanis igen gyakran valóságos torlódást idéz elő, hogy az elutazóktól hozzátartozóik a perronon bucsuzkodnak és hosszas csókfozdásokkal megakasztják a forgalmat. Már most ezen az állapoton segít a »Central Railway Company.« Pompás kiállítású esernőket épített hangfogó anyagból készített fülkével, a melyek az elutazás alkalmából bucsuzkodók részére díjtalanul áll rendelkezésre. A használati idő nincs korlátozva. Hogy a bucsuzkodók ne késsenek le a vonatról, minden »csók-czellának« ablaka van, a mely a perronra nyílik.

A békanyelű. A kiváló angol államférfi, Disraeli egy alkalommal azt ajánlotta a politikusoknak, hogy nyeljenek le minden reggel egy békát, mert ilyen módon talán megedzhetik a gyomruk az azok ellen az utálatos és visszatartó dolgok ellen, a melyeknek a politika mindennapos küzdelmeiben ki vannak téve. A fiatal Mac Norton azonban, a kinek a különös dolgait dr. Farez Pál a napokban a párisi orvostani társaságban ismertette, nem azért nyelt békát, mert kiváló politikus vagy pláne miniszterelnök akart lenni, hanem csak virtuskodásból. Norton egy napon, a mikor barátaival egy tónak a partján horgászott, fogadott, hogy képes egy békát lenyelni. Ez pompásan sikerült is neki és kevéssel rá még élve köpte ki a békát. Norton ettől fogva sportszerűleg gyakorolta a békanyelést és csakhamar annyira trenirozta a gyomrát, hogy az minden tekintetben engedelmeskedett az akaratának. Norton annyira vitte, hogy a gyomrát tetszés szerint megtöltheti és a legrövidebb idő alatt ismét kiürítheti. Még arra is képes, hogy ki tudja választani, melyiket adja ki ismét

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Berkoma Gyomrocseppek név alatt ism. v. d. i. v. n. igen keresett házi- és orvostanilagani val. r. sz. emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány és gyomorgöresésknél, gyomorférgés, emélgés, fulladás, szédülés, álulás, szívdobogás, hideglelés és köhögéssnél kiváló sikerrel. Kis üveg ára 40 f., nagy üveg 80 f.

Egyedül kapható: **NAGY BELA** reményesség Gyógyszertára, **HAJDUSZOBOSZLO**, 3000 Árjegyek ingyen.

CSODAKENET hatása mesés, mint a csodacseppe. Ez azonban különleg. használható: rheuma, köszvény, esz, esonthasogatus, derékfájás, szaggatus, nyúlalás, oldalszurás. Mindig kézzel legyen foglajásnál, egy-kétsz. váltára 10-20 sz. zonnal megszünteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

a lenyelt tárgyak közül. Ha például a gyomrát, a melyet gyöngéden akváriumának szokott nevezni, a megfelelő mennyiségű vízzel és hozzá apró halakkal vagy békákkal megtöltötte, teljesen hatalmában áll, hogy tetszés szerint a vízzel vagy pedig a lenyelt állatokat külön-külön megint kiadja.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

T. K. 87. Szolgálati ügyek.

b. b. b. Nem állami alkalmazottak.

V. J. járásörmester. Nem viselhet, egyonruhában nem utazhat. A féljegycet a nyilvántartó hatóság útján kell kérni.

540. 24,000 korona.

Türelmetlen. Kár türelmetlenkedni, csak végkielégítést hapbat.

000. Ha a miniszteri rendelet kivételt nem tesz, a helybeli egyénnek sem szabad. Leghelyesebb, ha az esetről alkalmilag az illetékes főszolgabírónak szóbeli jelentést tesz és kikéri orro vonatkozó útbaigazítását.

G. J. járásörmester. Szolgálati úton tegyen az esetről jelentést és kérje az eljárás megindítását annak tisztázására, hogy a megszakítás tényleg nem az ön hibájából keletkezett.

Állami. Ily ügyben tanácsot elvből nem adhatunk.

G. Gy. Kiskükküllő. A cseléd betegsége esetén a kórházi, ápolási, szállítási költségeket a gazda fizeti 30 napig akkor, ha a megbetegedés legalább 15 napi tényleges szolgálat után a cseléd és a gazda hibáján kívül következett be. Ha a gazda hibájából történt a betegség, úgy felelős minden költségért a cse-

léd teljes felgyógyulásáig. Ha a cseléd a megbetegedés idején egyáltalán nem, vagy 15 napig még nem szolgált, vagy saját hibájából lett beteg, akkor szegénységügyi esetén a hozzátartozói viselik a költségeket. Az esetben tehát, ha a szolgámár 15 napja szolgált és lett beteg, a gazdálkodás köteles fedezni a költségeket. (L. 1898. évi XXI. t.-ez. 5—7. §-át.)

2. Ha be lehet bizonyítani, hogy már betegem jött, úgy nem köteles.

Kálmán csendőr. Az 1897. évi 42,159. számú bolügyminiszteri körrendelet rendőri kihágásnak minősíti.

Igazság. 1. Csak az esetben, ha az illetők ellen vizsgálat van elrendelve. Panaszt tehetnek, azonban ajánljuk nagyon megfontolni a dolgot, mert a mit állítanak, azt bizonyítani is kell, ellenkező esetben feltétlenül önkö járnak pórul.

2. Attól függ, hogy miben. Kérdése oly szűkszavú, hogy határozottan nem felelhetünk.

Magastátra. A napi betét visszatérítésére csak a «Pótlék» XVI. fejezet 13. pontjában irt esetben van igénye.

V. J. csendőr. Jelentse a legközelebbi szemlén.

Dunántúli. $\frac{1}{6}$ rész a legénységet $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{6}$ részben pedig egy-egy nőt illeti meg.

Dunaparti csendőr. Nem felveendő, hanem csak *felvehető*, de ez is igen bizonytalan.

16. Csak azon időtől, a melytől újból tényleges szolgálatba lépett.

V. 1906. 1. Legközelebbi szemlén tehet az esetről jelentést az okot mi bizony nem tudjuk kitalálni.

2. Mi sem tudjuk.

Czég. Ezt a megyei szabályrendeletek szabályozzák, az ottanit mi nem ismerjük, nézzenek utána. Alkalmilag kérjenek esetleg illetékes helyen felvilágosítást.

S. L. Hajdúböszörmény. Nézetünk szerint nem, kérjen azonban szolgálati úton döntést a szárnyparancsnokságtól.

Havasí óra. Az órs köteles a saját részére eszközölt élelmiszert szállítása alkalmával a nős részére is eszközölni a szállítást,

82. A már kiadott «Határozványok a közzgazdálkodás vezetésére» című szolgálattal könyv a kérdezett dolgokat szabályozza.

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kószter gyárosnál
telepe: Bpest, VII., Erzsébet-körül 50.

legutányosabban keszere, hetők összes betegápolási tárgyak, kószterek, fecskén ók, m. kir. szab. Polgár-féle sérvkötők, gummiharisnyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mily tárgy szükségeltetik.

Ezen hirdetés
tekődése esetén
10% árkedvez-
mény a Csendőrség
Lapokolvasóinak.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. küzűshadsereg szerződ. szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződések árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

A szülésznő, ki a bekövetkező szülés előtt ok nélkül eltávozik és távollétében a szülő nő elvérzés folytán meghalt: gondatlanságból származó emberölés vétségét követi el.

(M. kir. Curia 1911. évi 4453. sz. határozata.)

Ha a kuruzsló a vajudó nőt megfertőzi s ez által annak halálát okozta: az emberölés vétségét követi el.

Ha a férj tudomására jutott, hogy vajudó neje rendellenes szülés előtt áll és az orvos hívását elmulasztotta, ezáltal neje elhal: gondatlanság által előidézt emberölés vétségét követi el.

(M. kir. Curia 1909. évi 4322. sz. határozata.)

A ki közfogyasztásra szánt élelmi vagy élvezeti cikkbe olyan anyagot (Ez esetben faszeszről, metylről van szó. Szerk.) kever, melynek hatását az emberi szervezetre nem ismeri s ha valaki a hamisított cikk élvezete folytán meghal: gondatlanságból okozott emberölésben bűnös.

(M. kir. Curia 1911. évi 8211. sz. határozata.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Diósi Vazul, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, egy betöréses lopási eset kiderítése alkalmával teljesített kiválóan buzgó és igen eredményes szolgálataért.

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Fehér Nándor őrmester és Pál Sándor őrmester, a kerületi parancsnokság segédtiszt irodájában mint segédtiszt munkás az ügykezelés lebonyolítása körül huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és fáradhatlan tevékenységeért.

Némethi Mózes ez. őrmester, háromrendbeli mérgezés által elkövetett gyilkossági eset tettesének huzamosabb időn át nagy körültekintéssel és leleményességgel vezetett nyomozás során eszközölt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

Suba Béla, Vadász Károly, Rótyi György ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységeért.

Szabó István IV. őrmester, Kámán Antal, Szláni Domokos, Varga Ferencz, Perényi Zsigmond, Páska Ádám, Móra Mátyas, Kiss József II. és Todorán Zaka-

riás ez. őrmesterek, Galambosi Gábor őrsvezető, Rus János, Mészáros Mibály I., Kovács János II., Nyíri Imre és Bardi Sándor ez. őrsvezető II-od altisztek, Papp József II. és Papp János II. csendőr ez. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért.

Matuszka Antal őrmester, szárnysegédmunkás az irodai és számviteli teendők teljesítése körül kifejtett ügybuzgó, pontos és lelkiismeretes tevékenységeért.

Argyelán György ez. őrsvezető II-od altiszt, Szabotay Alsekein turnseverini lakos sérelmőre elkövetett rablógylilkosság és Bálint Márton ezeresi lakos sérelmőre elkövetett rablás tettesének fásasztó, ügyes, leleményes és nagy körültekintésre valló nyomozás során eszközölt kiderítéseért, letartóztatásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

Gynkits Ferencz, Horváth Ferencz I. és Rónai János II. ez. őrmesterek, Szabó Zsigmond és Zsarkó Imre ez. őrsvezető II-od altisztek, Kovács József I. és Vághi János ez. őrmester, Konnerth János ez. őrsvezető II-od altiszt és Török József csendőr ez. őrsvezető, Boros István ez. őrmester és Morár Dometer csendőr ez. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért.

Marosi Ferencz őrmester és Rácz László csendőr ez. őrsvezető, 1911. évi október hó 26-án Ómlbamutnik község kárára történt pénztárlopás tettesének és az elloptott értéktárgyaknak kézrekerítése körül kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért.

Jakabos István járásőrmester és Balogh Sándor ez. őrmester, 1910. évi október hó 19-én Préda János ilyédi lakos sérelmőre elkövetett gyilkosság tettesének fásadságot nem ismerő ügyes, leleményes és nagy körültekintéssel vezetett nyomozás során eszközölt letartóztatásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

Bikity János ez. őrmester és Korn Vilmos ez. őrsvezető II-od altiszt, egy dynamit-merénylet tettesének ügyes, leleményes és nagy körültekintésre valló nyomozás során eszközölt kiderítéseért, letartóztatásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lebó István őrsvezető ez. őrmester, 1891. évi november hó 26-ika óta eltöltött 21 éven felüli és Karczagi Károly őrsvezető ez. őrmester 1903. évi január hó 3-ika óta eltöltött kilencz éven felüli csendőrségi szolgálat alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan munkádatlan szorgalommal és köteleességűséggel kifejtett eredményes tevékenységükért.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendő.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lovasi Antal cz. őrmester, a kerületi parancsnokság segédtitárságánál segédmunkási minőségben kifejtett laudatlan szorgalmáért.

Dénes József cz. őrsvezető II-od altiszt, Zsiros István, Csalah Imre és Faragó Sándor csendőr cz. őrsvezető, háromrendbeli mérgezés által elkövetett gyilkosság tettese után huzamosabb időn át nagy körültekintéssel és leleményességgel vezetett nyomozás és annak elfogása alkalmával, járőrvezető őrsparancsnokuk batbatós támogatásáért.

Moldován Pap János cz. őrsvezető II-od altiszt, Avranov István, Hadnagy Áron, Farkas József, Grecski Lázár, Győri Radován és Bogván Iván csendőr cz. őrsvezetők, Rácz Lajos I., Cloós János és Arkus Antal cz. őrsvezető II-od altisztek, Plesia Tivadar, Kiss G. Lajos, Vitális Albert, Mihály Mihály és Papp Ferencz I. csendőr cz. őrsvezetők és Sávai Pál csendőr, Pauli József cz. őrmester, Torma Vilmos, Portik Péter és Szöcs Mihály II. cz. őrsvezető II-od altisztek, Kopasz Gergely, Arsenov Dusan csendőr cz. őrsvezetők és Szücs Antal csendőr, Darvas Jeremiás, Bán Sándor, Nagy János I. csendőr cz. őrsvezetők és Ferenczi Péter csendőr, Baráth Lajos, Kovács Ferencz és Kocsis Sándor cz. őrsvezető II-od altisztek, Balázs Mihály, Stierl György csendőr cz. őrsvezetők és Kiss M. István csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Mikuleszku Mihály csendőr cz. őrsvezető, Molnár Bálint, Tályai Sándor és Vadász József csendőrök, egy rablógyilkosság és egy rablás tetteseinek kinyomozása alkalmával járőrvezetőjük hatbatós támogatásáért.

Martonosi Pál csendőr cz. őrsvezető, Ilea Simon őrsvezető, Wendling János csendőr cz. őrsvezető, Erdélyi Károly, Katona Gyula, Albu Péter, Bagi István, Sánta Bálint és Csáki János csendőrök, egy pénztárlopás tetteseinek kinyomozása és elfogása körül kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységükért.

Kovács István II. csendőr cz. őrsvezető és Utfnýancz János csendőr, egy gyilkosság tetteseinek kinyomozása körül kifejtett eredményes tevékenységükért.

Makai Demeter csendőr, egy dynamitmerénylet tetteseinek kinyomozása alkalmával, járőrvezetője hatbatós támogatásáért.

Gyurits István cz. őrmester, Kerényi György és Papp András I. csendőr cz. őrsvezetők, Gyurinovics Dezső és Darányi István csendőrök és Hebők János próbacsendőr cz. őrsvezető, egy gyilkossági eset tettesének kiderítése és letartóztatása körül tanusított kiváló tevékenységükért.

Schäffer Ferencz cz. őrsvezető II-od altiszt, Kengyela Gusztáv és Szák János csendőr cz. őrsvezetők, egy többrendbeli betöréses lopás tettesének hosszas, fáradságot nem ismerő nyomozás során eszközölt. kiderítésénél tanusított kiváló tevékenységükért, Szák János csendőr cz. őrsvezető ezen felül egy gyilkossági eset tettesének kiderítése és letartóztatása körül kifejtett ügybuzgalmáért.

Nyugállományba helyeztetett:

1912 április 1-ével:

Vágási Mihály, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfölkeleési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Igló.

Előléptettek:

1912 április 1-ével:

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kakó Illyés, Halmos Nándor, Labucsky János, Gombkötő Antal, Meluska István, Pirocska Pál, Balogh Gyula II., Tóth Zsigmond, Gáspár József és Vizsy Ágoston csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetők*ké.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.

— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Honvédelmi miniszter úr Ö nagyméltósága által legujabban kiadott közigazgatásra vonatkozó Cs 20 jelzésű **Határozmányok** című **szolgálati könyvben** előirt minták szerinti nyomtatványok és könyvek nemkülönb. leltárak raktárunkon már készen kaphatók.